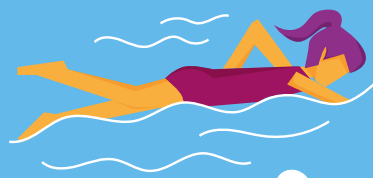


Guia de recursos per a persones trans* de la ciutat de Barcelona

2a edició



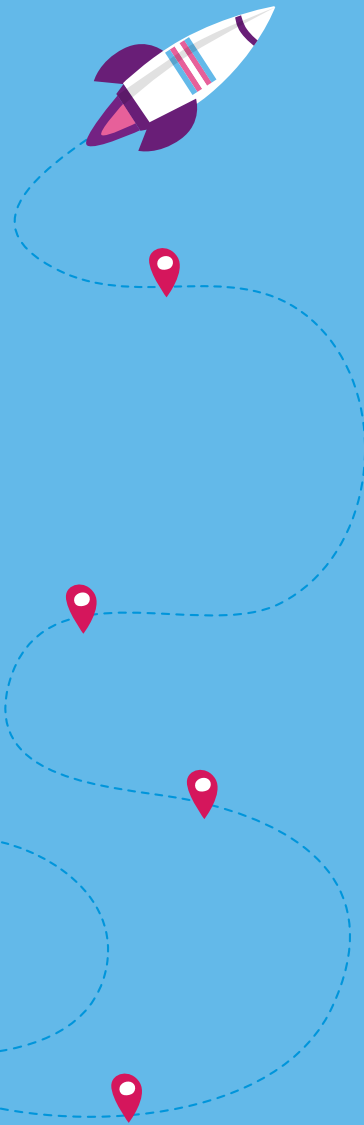
Ajuntament de
Barcelona



2a edició revisada
Any: 2019

Autoria: Miquel Missé, en col·laboració amb el Grup de Treball Trans* del Consell Municipal LGTBI de Barcelona format per: ACATHI, ATC, Casal Lambda, Chrysallis, Espai Obert Trans - Intersex, Gaylespol i Generem! I el Departament de Promoció de Drets de les Dones i LGTBI.

Maquetació i disseny: Nac Bremón



Guia de recursos per a persones trans* de la ciutat de Barcelona



Index

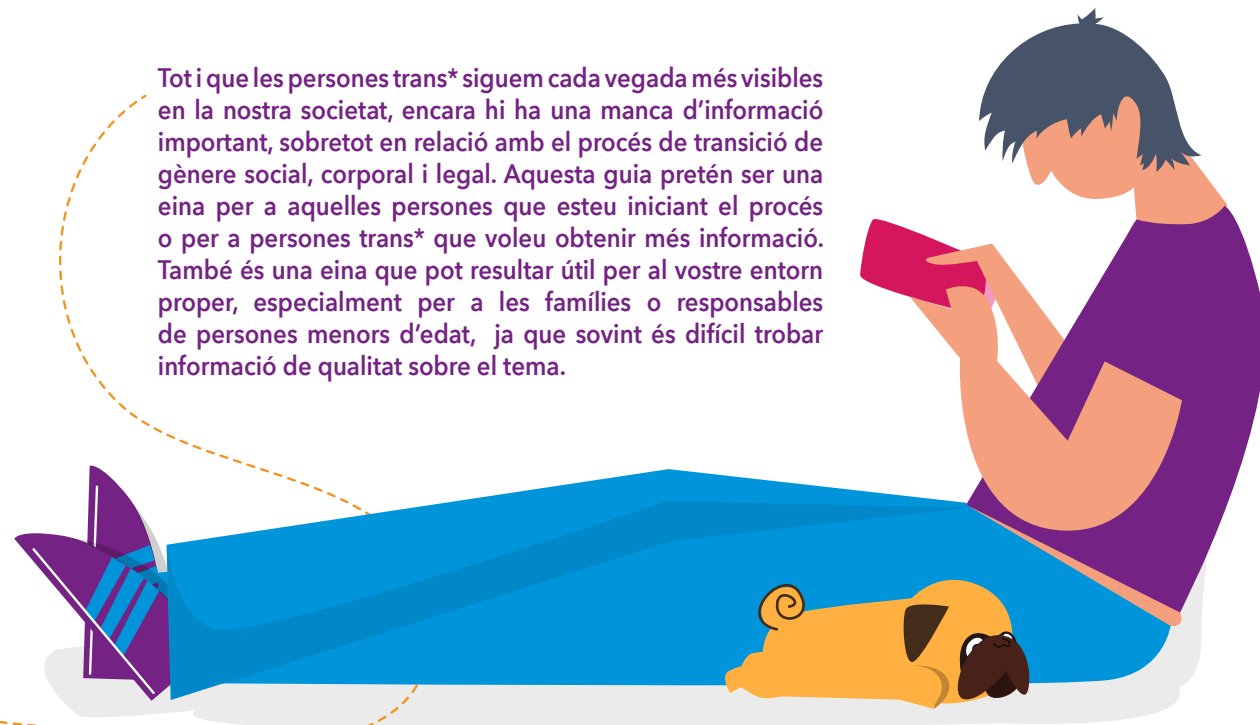


1. Introducció	06
2. Transitar en el gènere	08
Informacions útils per a persones trans* i persones que es plantegen iniciar el procés social, corporal o legal:	
2.1. Trànsit social	11
2.2. Modificació corporal	12
2.3. Trànsit legal	14
2.4. Documentació municipal	17
3. Recursos per a persones trans*	21
3.1. Informació i suport	21
3.2. Salut i benestar	24
3.3. Famílies	25
3.4. Migració i refugi	27
3.5. Món laboral	28
3.6. Treball sexual	29
3.7. Cultura i esport	32
3.8. Transfòbia	34
3.9. Joves i educació	35
4. Cultura i visibilitat	38
5. Materials recomanables	42
6. Glossari	54

01

Introducció

Tot i que les persones trans* siguem cada vegada més visibles en la nostra societat, encara hi ha una manca d'informació important, sobretot en relació amb el procés de transició de gènere social, corporal i legal. Aquesta guia pretén ser una eina per a aquelles persones que esteu iniciant el procés o per a persones trans* que voleu obtenir més informació. També és una eina que pot resultar útil per al vostre entorn proper, especialment per a les famílies o responsables de persones menors d'edat, ja que sovint és difícil trobar informació de qualitat sobre el tema.



La perspectiva d'aquest material parteix d'entendre que les diferències entre homes i dones són patrons culturals i socials que estableixen de forma rígida els límits de les nostres identitats i expressions de gènere, és a dir, què vol dir ser home o dona, ser masculí o femenina. Seguint aquesta lògica, el fet trans* no té res de patològic sinó que té a veure amb el fet que algunes persones no s'identifiquen amb les categories de gènere preestablertes socialment i necessiten explorar altres possibilitats.

En aquesta guia hi trobaràs informació útil sobre el procés de transició de gènere, un mapa dels recursos específics disponibles a la ciutat per rebre informació sobre diversos temes re-

lacionats amb el fenomen trans*, i, finalment, una llista de materials recomanables, com ara llibres, pel·lícules i webs sobre el tema.

Entenem el concepte trans* com un paraigua en què s'inclouen totes les expressions i les identitats de gènere que queden fora del que es considera normal socialment (persones transsexuals, transgènere, transvestides, cross-dressers, persones no binàries o amb gèneres fluids, etcètera).

02

Transitar en el gènere: informacions útils per a persones trans* i persones que es plantegen iniciar el procés social, corporal o legal:

2.1. Trànsit social

2.2. Modificació corporal

2.3. Trànsit legal

2.4. Documentació municipal

És freqüent que al principi del procés tinguis dubtes. A continuació, et facilitem algunes idees que et poden ser útils per dur a terme aquest procés amb més informació. Et podem ajudar a tenir una idea global del que suposa el procés, però no et podem resoldre tots els dubtes. La informació que t'oferim a continuació assenyalava quines possibilitats hi ha, però en cap cas són passos o etapes que estiguis obligat o obligada a seguir. La forma de viure aquest procés és personal i única en cada persona. No hi ha maneres ni temps correctes o incorrectes pel que fa al moment de portar-ho a terme.



Com pots iniciar el procés?

Algunes idees que et poden ser útils:

Informació de qualitat

En general, la informació que hi ha en la nostra societat sobre el tema trans* és molt pobra i sol estar farcida de mites i estereotips. Moltes persones pensen que una persona trans* és bàsicament una persona que canvia de sexe, un fet que seria força discutible, ja que una bona part de la població trans* no se sotmet mai a una reconstrucció genital per diverses raons. És molt important disposar d'informació de qualitat sobre el que realment pot implicar un procés com aquest i no tan sols pel que fa a tractaments mèdics, sinó a escala familiar, laboral, de l'entorn social, etcètera.

Dit això, és fonamental que sàpigues que no sempre es donen aquests tres elements ni cal que es produeixin per identificar-te com una persona trans*: n'hi ha que no volen modificacions corporals, n'hi ha que amb tractaments hormonals se senten bé i d'altres que no volen seguir-ne cap, algunes no modifiquen la seva documentació i d'altres, per múltiples raons, no viuen 24 hores en el gènere amb el qual s'identifiquen. Per tant, és vital informar-te i fer el procés amb el qual et sentis més bé.

Es podria sintetitzar que el procés de transició té a veure amb:

- voler **viure socialment en el gènere sentit**,
- voler **modificar el cos** amb l'objectiu de feminitzar-lo o masculinitzar-lo, segons el cas i
- voler **modificar la documentació** amb el nom d'ús social.



El suport

Com moltes altres situacions en la vida, el procés de transició implica sovint moments de dificultats i per això et pot ser de gran ajuda tenir un entorn de seguretat que conegui la teva intenció de transitar en el gènere i que ens doni suport al llarg d'aquesta etapa de canvi. Això no és sempre possible perquè no totes les persones tenen un entorn que pugui acompanyar-les en aquest procés; en aquests casos, pot ser interessant trobar-te amb persones amb qui poder compartir l'experiència i els dubtes ja sigui a través d'associacions, de professionals, etcètera.

Per on pots començar

A algunes persones els ajuda molt tenir espais on poder socialitzar-se en el gènere sentit per experimentar aquesta possibilitat. Pots començar per vestir-te amb la roba amb què et sentis més a gust, utilitzant un nom amb el qual t'identifiquin i demanant al teu entorn més proper i en el qual tens confiança que et tractin en el gènere sentit. Aquestes experiències poden proporcionar eines per imaginar com seria viure en el gènere sentit. Passa sovint que les primeres vegades que s'adrecen a tu amb un nom i pronoms diferents dels habituals es fa una mica estrany i això no vol dir necessàriament que estiguis fent un pas equivocat. T'has de donar temps, tenir paciència i tenir clar que provar-ho no vol dir que hagi de fer la transició. Hi ha persones que a després de viure aquests moments han entès que, de fet, no és el que volien i a d'altres a qui els ha servit per decidir que volen començar el procés.

Els temps

No hi ha un calendari fixat del temps mínim ni màxim per fer una transició. Hi ha persones que necessiten molt més temps que d'altres per prendre segons quines decisions, sovint perquè tenen conseqüències diferents per a cadascú. No és el mateix fer una transició quan es tenen infants que sense, amb feina o sense, amb problemes de salut o sense, i un llarg etcètera. Anar més o menys ràpid no et fa millor o pitjor, ni més o menys trans*.

Dubtes i pors

Moltes persones creuen que els dubtes són un indicador de que no s'està prenent la decisió adequada, que no s'és realment trans* perquè si fos així, ho tindrien claríssim des que són infants. En aquest sentit, l'edat per començar la transició no és un factor que indiqui una transició més o menys vàlida. Les persones trans* fan el canvi quan senten que ho poden fer. I els dubtes formen part del procés de prendre una decisió tan rellevant.

La majoria de persones trans* han passat per moments de més o menys dubtes abans de començar el procés. Dubtar és el més habitual atesa la falta d'informació existent sobre el tema trans* i la infinitat d'estereotips negatius que hi ha sobre les persones trans*.

Algunes persones tenen moltes pors en el moment de començar la transició perquè intueixen que la decisió tindrà implicacions negatives. I és cert, en alguns casos pot ser complicat (des de la família, l'escala de veïns fins a l'escola, institut, el lloc de treball, l'en-

torn d'amistats, caminar pel carrer o anar a la platja). Però també ho és que les reaccions de l'entorn poden ser força sorprenents i que fins que no ho provis no ho podràs saber.

El grup d'iguals

A moltes persones trans* o que estan dubtant sobre iniciar el procés els ajuda molt conèixer altres persones trans*, amb qui compartir experiències i veure com ha estat el recorregut d'aquestes persones.

Es poden buscar espais de trobada però també llibres, guies, pel·lícules, documentals i altres materials sobre el tema trans*. Com més persones trans* coneguis, més formes diferents de ser trans* coneixeràs i serà més fàcil d'imaginar com pot ser el procés.

2.1 Trànsit social

El trànsit social és aquell que implica socialitzar-se amb el gènere sentit amb independència del cos que tinguis i de la teva documentació legal. Sovint és el primer estadi del procés de trànsit, però de vegades constitueix per si mateix una manera d'estar al món d'acord amb el teu gènere.

En la infància i l'adolescència moltes vegades només es fa el trànsit social. Això suposa que el canvi es fa en la imatge per adequar-la a la identitat que un sent com a pròpia. Així, es canvia la roba, el pentinat, els complements, etcètera. I la persona es presenta amb el nom i el gènere desitjat a tot el seu entorn. Per això, cal informar la família, les amistats i els



companys i companyes de classe, el professorat i qualsevol persona de l'entorn amb el qual conviu la persona menor d'edat sobre aquesta transició social.

Durant el trànsit social també pots utilitzar recursos específics per modificar l'aspecte exterior del cos com faixes (*binders*) o pròtesis. També pots demanar al teu entorn i als teus iguals, com ara a la teva classe, que t'anomenin pel teu nom sentit.

De vegades aquesta transició social també pot anar acompanyada d'una transició corporal o legal, i de vegades no. En tot cas, el més important és anar fins on vulguis i al teu ritme, sense sentir-te pressionat/ada per seguir un camí o un altre. Recorda que cap decisió que prenguis ara ha de ser definitiva i que només tu pots decidir en llibertat sobre com viure la teva pròpia identitat.

2.2 Modificació corporal

A continuació, es presenten quines són les principals formes de modificació corporal per fer la transició. Aquestes formes es poden dividir entre les que impliquen un tractament mèdic i les que no. Pots fer servir diversos recursos per modificar la teva imatge externa que no impliquen cap atenció mèdica. Per exemple, si ets un home trans* és freqüent l'ús de samarretes compressores (també anomenades *binders*) així com de pròtesis genitals; si ets una dona trans* et pots depilar,

aplicar-te maquillatge per feminitzar els trets facials o fer servir sostenidors preformats.

Quant als tractaments mèdics, no són en absolut obligatoris i has de tenir informació de qualitat abans de prendre cap decisió sobre aquest tema. Aquests tractaments poden ser una eina de gran ajuda per sentir-se millor amb el propi cos, però no tenen els mateixos resultats en totes les persones ni poden esborrar tots els rastres del cos original. És important que tinguis clar quins són els resultats perquè així evitaràs tenir falses expectatives i, alhora, segons quins tractaments poden ser difícils d'assumir (per raons econòmiques, de salut, de moment vital).

És important que coneguis l'existència dels **bloquejadors hormonals** que s'utilitzen per evitar el desenvolupament dels caràcters sexuals secundaris que no es desitgen. En canvi, la teràpia de **substitució hormonal** canvia el balanç de les hormones al cos. El propòsit d'aquesta metodologia és revertir alguns caràcters sexuals secundaris del gènere no desitjat i causar el desenvolupament dels caràcters sexuals secundaris del gènere desitjat. Pot no alterar els canvis produïts en el cos durant la primera pubertat. Per iniciar el tractament mèdic, tant amb la teràpia de reemplaçament hormonal com amb els bloquejadors d'hormones, no és necessari dur a terme cap avaluació psicològica, si no és que ho consideres necessari.

Actualment, en el cas que ho necessitis, el sistema sanitari públic cobreix l'acompanyament psicològic, l'hormonal i algunes cirurgies.

Tractaments més freqüents de modificació corporal per a dones trans* (d'home a dona)

Tractaments mèdics de feminització

D'home a dona

Tractament hormonal amb estrògens i antiandrògens

- Augment de pit
- Disminució de la massa muscular
- Reducció del pèl corporal
- Redistribució del greix corporal
- Canvis en la pell i els cabells
- Disminució del volum testicular i del penis
- Disminució de la capacitat reproductiva
- Canvis en la resposta sexual

Depilació

- Tractament d'eliminació del pèl facial i corporal

Cirurgia

- Pròtesi mamària
- Reconstrucció genital

Tractaments més freqüents de modificació corporal per a homes trans* (de dona a home)

Tractaments mèdics de masculinització

De dona a home

Tractament hormonal amb testosterona

- Veu més greu
- Augment de la massa muscular
- Retirada de la menstruació
- Augment pèl facial i corporal
- Redistribució del greix
- Canvis pell/acne
- Calvicie
- Augment del clítoris
- Disminució de la capacitat reproductiva
- Canvis en la resposta sexual

Cirurgia

- Extirpació del pit
- Extirpació dels ovaris
- Reconstrucció genital

2.3 Trànsit legal

Canvis de nom i de sexe en la documentació

Actualment, la llei permet la modificació i la rectificació de les dades relatives al nom i al sexe de les persones trans*. Disposen, bàsicament, de dues opcions diferenciades en funció de les circumstàncies i necessitats, que són les següents:

1 La modificació del NOM per ús habitual

2 La rectificació de la menció de SEXE –que comportaria la modificació de NOM–.

Per modificar el nom (apartat 1) cal fer la sol·licitud de canvi de nom per ús habitual davant del Registre Civil de la localitat on està empadronada la persona sol·licitant. Aquest supòsit s'aplica a qualsevol persona que vulgui modificar el seu nom però no vulgui rectificar la menció del sexe, o bé que no es pugui acollir a cap altre supòsit (apartats 2, 3 i 4). És necessari adjuntar amb la sol·licitud pertinent el certificat de naixement, el certificat d'empadronament, el DNI, NIE o passaport i la documentació que acrediti l'ús habitual del nom nou, amb dos testimonis i, si cal, acreditar la situació de persona trans*.



QUADRE RESUM AMB LES DIFERENTS SITUACIONS POSSIBLES

POSSIBLES SITUACIONS EN FUNCIÓ DELS REQUISITS I NECESSITATS	VIA QUE CAL SEGUIR	EFFECTES LEGALS
<p>1. NO ES VOL rectificar la menció de sexe o NO ES COMPLEIXEN tots els requisits de la Llei 3/2007.</p> <p>Hi ha dues opcions:</p> <p>A) Quan una persona NO VOL modificar la menció del SEXE.</p> <p>B) Quan una persona NO COMPLEIX els requisits de la Llei 3/2007 (que consten a l'apartat 2) ni es pot acollir a la seva interpretació flexible (de l'apartat 3) ni vol fer ús de la via ordinària civil (apartat 4). Per exemple, en el cas d'una persona menor d'edat que només té el suport d'un dels seus progenitors/es o tutors/es.</p>	Registre Civil	Modificació del NOM

POSSIBLES SITUACIONS EN FUNCIÓ DELS REQUISITS I NECESSITATS	VIA QUE CAL SEGUIR	EFFECTES LEGALS
<p>2. Es compleixen els requisits estrictes previstos a la Llei 3/2007:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ser major d'edat • Tenir nacionalitat espanyola • Tenir capacitat suficient • Disposar del certificat de disfòria de gènere • Acreditar el tractament mèdic realitzat durant 2 anys (o bé acreditar la impossibilitat de realitzar-lo per qüestions de salut o d'edat) 	Registre Civil	Rectificació de la menció de SEXE i modificació del NOM
<p>3. No es compleix estrictament la Llei 3/2007, però s'hi ha equiparat posteriorment gràcies a l'activisme i lluita trans*.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ser menor d'edat • Tenir nacionalitat espanyola • Tenir la maduresa suficient • Trobar-se en situació estable de transsexualitat • Tenir l'autorització expressa i conjunta de les persones progenitores o tutores • Tenir la petició expressa de la persona menor d'edat 	Registre Civil	Rectificació de la menció de SEXE i modificació del NOM
<p>4. No compleix els requisits de la Llei 3/2007 i es vol una rectificació del sexe. Per tant, hi ha dues opcions:</p> <p>A) Major d'edat que no compleix els requisits de la Llei 3/2007 (que consten a l'apartat 2).</p> <p>B) Menor d'edat en la resta de situacions (és a dir, les que no es preveuen a l'apartat 3).</p>	Jutjat de Primera Instància	Rectificació de la menció de SEXE i modificació del NOM

Si volem rectificar la menció de sexe –que inclourà necessàriament la modificació del nom de la persona sol·licitant–, cal anar al Registre Civil de la localitat on ens trobem empadronats tal com preveu la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones. Aquesta llei s'aplica a totes les persones amb nacionalitat espanyola, majors d'edat i amb suficient capacitat (apartat 2). Amb la sol·licitud cal aportar el certificat de naixement, el certificat d'empadronament, el DNI, la documentació acreditativa del diagnòstic de disfòria de gènere i la del tractament mèdic realitzat per aquest motiu –no cal haver realitzat cap tipus de cirurgia– durant un període de 2 anys, o bé de la impossibilitat de seguir un tractament per raons de salut o d'edat.

Després de l'aprovació de la Llei 3/2007 s'han produït una sèrie de matisacions i aclariments, gràcies a l'activisme i la lluita trans*, que n'amplien l'aplicabilitat inicial a les persones menors d'edat que disposin de maduresa suficient i es trobin en una situació estable de transsexualitat, sempre que les persones menors d'edat interessades i les persones progenitores o tutors legals estiguin d'acord amb aquesta decisió (apartat 3).

En qualsevol altre cas, tant si estem davant de persones estrangeres, persones menors d'edat –que no es trobin en la situació que preveu l'apartat 3– o persones sense suficient capacitat –apartat 4–, caldrà utilitzar la via judicial i interposar una demanda civil davant del jutjat de primera instància que correspongui en funció del domicili.

També és possible demanar, juntament amb la sol·licitud o posteriorment, la substitució i el **trasllat total** del full registral que permetria obtenir una nova certificació de naixement en la qual constaria el nou nom i sexe en la part principal de la certificació, i no en un lloc marginal coexistent amb les antigues dades.

Totes les **persones estrangeres** que ja han obtingut la modificació de les seves dades al seu país d'origen podran sol·licitar la rectificació d'aquestes dades en els registres i documents oficials que constin a l'Estat espanyol.

Cal tenir present que els **recents canvis socials** en la manera de veure la realitat trans* –que s'han traslladat també a l'estament mèdic, polític i jurídic– podran tenir repercussions importants en la llei en un futur. De fet, els col·lectius trans* reclamen modificacions en la Llei 3/2007 per flexibilitzar els requisits d'accés i facilitar el canvi de nom i de sexe, sobretot en relació amb la necessitat de no disposar d'un certificat mèdic patologitzant ni cap obligació sobre la modificació corporal.

Malgrat totes aquestes reivindicacions dels col·lectius trans* i els passos tímids cap a la despatologització realitzats per alguns organismes i ens internacionals, com ara l'OMS, així com els compromisos adquirits per alguns partits polítics estatals i autonòmics, encara no s'han produït modificacions en l'articulat de la llei, per la qual cosa continuen vigents tots els requisits anteriors.

Un cop obtinguda la modificació del nom o la rectificació del sexe és el moment modificar la resta de la documentació personal.

2.4 Documentació municipal

El 13 de març de 2019 es va publicar al BOPB l'aprovació provisional del Decret d'Alcaldia pel qual es garanteix el dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen, signat el 27 de febrer. L'aprovació definitiva del decret i el seu desplegament tindran lloc a principis del 2020.

El present decret estableix un criteri comú per a tot l'Ajuntament de Barcelona que permeti:

1. Que les persones transsexuals, transgènere i intersexuals que ho vulguin puguin ser tractades i anomenades amb el "nom sentit" amb el qual s'identifiquen, i es garanteixi el canvi de nom en la documentació personal que emet l'Ajuntament o els organismes que en depenen, a excepció dels tràmits de caràcter oficial, en els quals l'Administració haurà d'utilitzar el nom que consti en la documentació oficial de la persona.

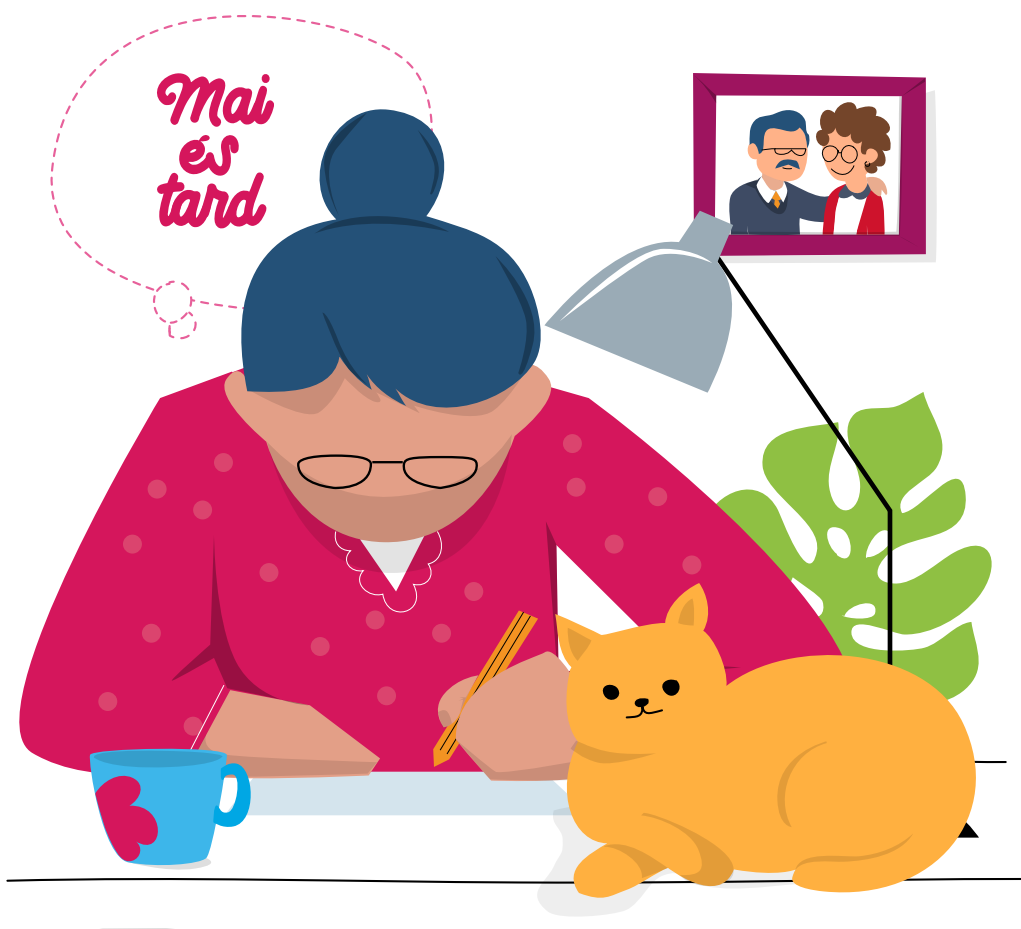
2. Que al conjunt de la documentació de l'Ajuntament on es reculli la variable "sexe", s'afegeixi l'opció "no binari" a fi de reflectir la diversitat de gènere del conjunt de la ciutadania.

És per aquest motiu que totes les instàncies, les sol·licituds i els formularis municipals incorporaran un nou camp perquè les persones que ho vulguin puguin consignar-hi el nom sentit, de manera que sigui el nom amb el qual són tractades, a excepció d'aquells tràmits en què l'Administració ha d'indicar el nom que consta en la documentació oficial de la persona sol·licitant. Les persones menors d'edat podran emplenar aquest camp amb el consentiment de les tutores i tutors legals.

L'àmbit d'aplicació és tot l'Ajuntament. Per tant, queda inclosa tota acció generada a les àrees dels districtes; en els seus organismes autònoms i entitats públiques empresarials; entitats de caràcter públic i privat, i també les empreses prestadores o concessionàries de serveis municipals.

D'altra banda, la Generalitat de Catalunya està treballant en el mateix sentit per recollir el nom i sexe sentits sempre que sigui possible.





Tarjeta sanitària CAT Salut

Avui dia a Catalunya és possible canviar el nom en la tarjeta sanitària sempre que estiguis empadronat/ada i no és necessari tenir el DNI modificat per fer-ho.

Pots sol·licitar la tramitació de la tarjeta sanitària amb el nom sentit i el certificat faig constar demanant cita prèvia al Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI) més proper al teu domicili. Amb la tarjeta sanitària i el certificat faig constar pots tramitar la T-16 de TMB amb el nom sentit i altres documents.

La Xarxa SAI LGBTI depèn de la Direcció General d'Igualtat de la Generalitat de Catalunya, en coordinació amb els ens locals de Catalunya.

Si vius al municipi de Barcelona pots dirigir-te al **SAI territorial de Barcelona**.

Contacte: ramon.centellas@gencat.cat
935 544 246

Adreça: carrer Albareda, 2-4, 08004 Barcelona.

Web: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/lgbti/

Escoles, instituts i universitats

A les escoles, els instituts i les universitats de Catalunya és possible canviar el nom d'una persona si aquesta ho sol·licita.

Si la persona és menor d'edat necessita també que els seus tutors o tutores legals, de manera conjunta (si n'hi ha més d'un/a) i expressa, aportin el seu consentiment en un document signat.

El canvi de nom permet modificar qualsevol documentació no oficial, com ara llistes internes o altres credencials. També permet la utilització de vestimenta, vestuaris i banys segons el sexe sentit i fer les adaptacions necessàries d'acord amb el que preveu el Departament d'Ensenyament. Això s'aplica les institucions educatives tant públiques com concertades.

Pel que fa a les universitats, encara que no tinguis el DNI canviat, és possible tant per a l'alumnat com per al professorat i altres professionals modificar el nom en la documen-

tació no oficial: carnet universitari, campus virtual, llistes d'assistència, correu electrònic, etcètera. Per exemple, les universitats que tenen protocols establerts per dur a terme aquesta modificació són la UB, la UAB i la UPC. Això no vol dir que en la resta d'universitats no es pugui fer, sinó que no està encara protocol·litzat.

Altres documents

Hi ha diverses institucions privades que accepten sense problemes posar el nom que utilitzes en la teva vida social tot i que no el tinguis modificat al DNI. Alguns exemples: targetes bancàries, carnets de soci, etcètera. Només cal demanar-ho i trobar la persona adequada.

En el cas d'equipaments esportius públics, a més de la possibilitat de sol·licitar el canvi de nom en el carnet de soci també pots utilitzar els vestuaris i els serveis corresponents al sexe sentit encara que no disposis de la rectificació en el DNI, NIE o passaport.

03

Recursos per a persones trans*

A continuació trobaràs una llista de recursos que hem dividit en nou àmbits temàtics per facilitar-ne la ubicació:

3.1. Informació i suport

3.2. Salut i benestar

3.3. Famílies

3.4. Migració i refugi

3.5. Món laboral

3.6. Treball sexual

3.7. Cultura i esport

3.8. Transfòbia

3.9. Joves i educació

Com veuràs, hi ha serveis de dos tipus: els de titularitat pública (és a dir, que depenen de l'Ajuntament de Barcelona o d'alguna altra administració pública com per exemple la Generalitat de Catalunya), i els promoguts per associacions, fundacions i col·lectius. Els assenyalarem amb les icones següents perquè els puguis diferenciar.



Titularitat pública



Associacions, fundacions i col·lectius

Tots els recursos que trobaràs en aquesta llista són serveis que treballen amb persones trans habitualment i, per tant, tenen una sensibilitat específica amb el tema.*

Veuràs que en alguns casos no apareix l'asterisc () a la paraula trans. Això és així perquè hem mantingut la forma com els diferents serveis i recursos l'han escrit.*



3.1. Informació i suport

P Àrea per a la igualtat de tracte i no discriminació de persones lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals (Secretaria de Família - Generalitat de Catalunya)

Atenció de consultes i derivació a través d'entitats o de consultes a altres departaments de la Generalitat de Catalunya a través del Pla interdepartamental per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals.

Contacte: arealgbt.tsf@gencat.cat - 935 517 717, de 9.00 a 14.00 h

Adreça: carrer de Sepúlveda, 148-150, de 9.00 a 14.00 h, de dilluns a divendres.

Web: www.gencat.cat/benestarsocialifamilia/lgbt/

Atenció presencial. Servei d'atenció integral LGTBI del Servei Territorial de Barcelona (tramitació de les targetes sanitàries amb el nom sentit i altres tràmits presencials).

Contacte: ramon.centellas@gencat.cat
935 544 246

Adreça: carrer Albareda, 2-4, 08004 Barcelona.

Web: http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/lgbti/

P Centre LGTBI de Barcelona (Ajuntament de Barcelona)

El Centre LGTBI de Barcelona és un espai municipal de referència en l'àmbit LGTBI. Disposa d'informació, serveis i programes adreçats al conjunt de la comunitat LGTBI, per tal de fomentar l'accés al dret efectiu a la diversitat sexual i de gènere. És un centre obert a tota la ciutadania, per avançar en la defensa dels drets LGTBI, així com en la prevenció i eradicació de les LGTBIfòbies.

És per això que disposa d'un servei d'atenció específic per a persones trans* on es facilita suport personal a qui ho requereixi. El servei disposa d'informació estructurada sobre els recursos adreçats a persones trans* que tenen l'administració pública i les entitats associatives que treballen pels drets de les persones trans*. L'atenció personalitzada es complementa, si escau, amb assessorament psicològic especialitzat, legal i jurídic o laboral i sanitari, segons la temàtica demanada, amb acompanyament professional a càrrec del centre i sense cost per a les persones usuàries.

El Centre LGTBI dona suport a grups, col·lectius i associacions que desenvolupen activitats adreçades a persones trans*, així com activitats per fomentar la visibilitat i l'apoderament de les persones. També es disposa de recursos bibliogràfics i formació, així com d'una programació d'activitats adreçada a tota la ciutadania. En el cas de necessitar un acompanyament especialitzat o de llarga durada, el centre proposa a les persones usuàries derivar-les a altres recursos especia-

litzats, tant de l'Administració pública com de l'àmbit associatiu. L'atenció sempre es porta a terme amb visita concertada prèviament.

Contacte: Info@centrelgtbibcn.or 937 949 714

Adreça: carrer del Comte Borrell, 22, 08029 Barcelona

Horari: atenció del centre, de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 21.00 h / Servei d'assessorament a persones trans amb cita prèvia

Web: www.centrelgtbi.barcelona

Gestionat per la Federació Plataforma d'Entitats LGTBI de Catalunya.

P Punts d'informació i atenció a les dones (PIAD) - (Ajuntament de Barcelona)

Serveis municipals de proximitat que ofereixen informació, atenció i assessorament en tots els temes d'interès per a les dones amb independència de la seva identitat, expressió o orientació sexual, i també fan possible l'accés a diferents recursos de la ciutat. N'hi ha un a cada districte. Accés presencial, telefònic, electrònic i per derivació d'altres professionals.

Contacte: www.bcn.cat/dones (les adreces dels PIAD de cada districte es troben a la secció d'Informació-PIAD).

ATC Llibertat (Associació de transsexuals, intersexuals i transgènere de Catalunya)

Moviment social i polític que pretén aconseguir la normalització social i l'equiparació de drets de les persones trans amb les persones heterosexuales.

Contacte: atclibertad@yahoo.es

atc.llibertat@gmail.com

931 130 810 - Gina Serra 662 142 360

Joana López 662 142 578

web: http://atclibertad.wordpress.com

Adreça: treballem molt per Skype (Gina Serra Insua)

En Femme (En Femme)

En Femme és un grup de suport per a persones trans*. Proporciona a *cross-dressers* un espai on poder vestir-se, guardar la roba i tenir vida social en un entorn anònim, discret i amigable. Tallers de maquillatge i tècniques de feminització, suport psicològic per a *cross-dressers*, persones transvestides i els seus familiars, activitats culturals, festes i sortides.

Contacte: info@enfemme.eu

Web: www.enfemme.eu

Espai de Sororitat Trans - (Fundació SURT)

Els espais de socialització entre iguals són un dels elements clau en el procés de transició de moltes persones trans*. En aquest sentit, l'espai desenvolupa activitats de socialització mitjançant grups de trobades específiques per a dones trans* i estableix la "sororitat" com a clau principal. Traslladar les experiències vitals de les participants, transferir els fets discriminatoris i de valor a un espai on et puguis informar i desenvolupar com a subjecte polític en aquesta societat.

Contacte: belen.camarasa@surt.org

933 428 380

Web: www.surt.org

Adreça: carrer de Guàrdia, 14, baixos, 08001 Barcelona

Generem

Associació de persones trans* creada amb l'objectiu d'integrar les diferents identitats i

expressions de gènere. Participació en xerrades i debats transfeministes, activitats de socialització, acompanyament a persones que surten de l'armari i comencen a expressar el seu gènere; activitats en col·laboració amb En Femme. Accions en defensa dels drets del col·lectiu. Promoció de la plena integració social i laboral.

Contacte: generem.cat@gmail.com

Web: www.generem.org

GransTrans (Fundació Enllaç)

Acollida i orientació de les persones trans d'edat avançada en temes de serveis socials i legals, així com contacte amb entitats i recursos trans.

Contacte: informacio@fundacioenllac.cat
934 573 739

Adreça: carrer del Rosselló, 328, 08037 Barcelona. De 17.00 a 21.00 h, de dilluns a divendres

Web: www.fundacioenllac.cat

Servei d'Acollida (Grup d'Amics Gais, Lesbianes, Transsexuals i Bisexuals - GAG)

Servei d'informació i atenció personalitzada sobre temes d'homosexualitat i transsexualitat, anònim i confidencial. Format per persones voluntàries formades prèviament. També es disposa d'un servei d'assessorament i acompanyament emocional.

Contacte: amicsgais@amicsgais.org
620 55 07 68

Adreça: carrer Gran de Sant Andreu, 111, 08030 Barcelona (dilluns i divendres a la tarda)

Web: www.amicsgais.org

Servei d'acollida i counselling (Asociació ACORD)

Informació i assessorament emocional per a persones trans i els seus familiars (procés de reconeixement de la transsexualitat, ajuda a la visibilitat en l'entorn, acceptació de la família). Suport en la gestió de la demanda d'ajuts amb perspectiva multidisciplinària (serveis socials, assessorament laboral, jurídic).

Contacte: gerencia.acord@acordlgtb.org - 617 16 81 27

Web: www.acordlgtb.org

Trobades Trans (Espai Trans de Barcelona)

Espai de trobada mensual per a persones trans i intersex i també per al seu entorn (famílies, amics i amigues, parelles) a la ciutat de Barcelona amb l'objectiu de generar informació, compartir dubtes, idees i desenvolupar activitats que proporcionin eines a les persones trans en el seu procés (xerrades, debats, cinefòrums, sortides, concerts).

Contacte: info@espaitrans.org

Web: www.espaitrans.org



3.2. Salut i benestar

P **Trànsit. Promoció de la salut per a persones Trans* (Institut Català de la Salut)**

Porta d'entrada de les persones trans* als serveis de sanitat pública de Catalunya. Assessorament a les persones trans* i al seu entorn afectiu, en l'àmbit educatiu i laboral en aspectes d'identitat de gènere, processos de transició, tractaments hormonals i quirúrgics, recursos socials i suport per part de les xarxes d'iguals. Es prescriuen tractaments hormonals i es duen a terme controls analítics, citologies, mamografies i derivacions a psicòlogues o a la UTIG a petició de les persones usuàries. Suport psicològic a persones trans* en format de sessions individuals, de parella, familiars o teràpies grupals en què es treballa tota la diversitat de problemàti-

ques relacionades amb el procés de transició de gènere.

Contacte: 934 191 269

Per concertar una cita, envia un correu a transit.bcn.ics@gencat.cat i aporta el número de targeta sanitària.

Adreça: CAP Numància. Carrer de Numància, 23, 08029 Barcelona. Consultes 6 a 10 primera planta

P **Unitat d'Identitat de Gènere - UIG (Hospital Clínic de Barcelona)**

Atenció integral de les persones transsexuals: Atenció psiquiàtrica i psicològica. Diagnòstic diferencial. Tractament i control hormonal. Atenció psicològica, psiquiàtrica i tractament hormonal a persones menors de 18 anys. Informes per fer el canvi de nom i sexe en el DNI

i altres documents. Atenció a famílies. Teràpia de grup. Cirurgia de reassignació de sexe: mastectomia, histerectomia i vaginoplastia.

Contacte: 932 275 494, de 9.00 a 15.00 h, o tgodas@clinic.ub.es

Adreça: carrer del Rosselló, 140, 08036 Barcelona, de 8.00 a 16.00 h

Assessoria psicològica (Casal Lambda)

Ofereix un espai de trobada i orientació a persones LGTBI, i disposa d'un centre d'informació i documentació sobre sexualitat adreçat al col·lectiu professional i investigador. Porta a terme una funció important de projecció social amb les activitats culturals que organitza i el treball continuat de sensibilització envers les institucions públiques, els partits polítics i el conjunt de la societat.

Contacte: psicologica@lambdaweb.org - 933 195 550

Adreça: carrer del Comte Borrell, 225, 08029 Barcelona. De dilluns a dissabte, 17.00 a 21.00 h

3.3. Famílies

Assessorament i informació per a famílies trans (Associació Famílies LGTBI)

1/ Acollida, orientació, assessorament i informació de com formar una família, i de com viure la transsexualitat en família a l'escola dels nostres fills i filles. També de com fer front a les situacions de transfòbia que ens podem trobar.

Horari assessoria: de dilluns a dimecres, d'11.00 a 20.00 h; dimarts, dijous i divendres, de 17.00 a 21.00 h

Web: www.lambda.cat

- Servei gratuït o subvencionat acreditant situacions de vulnerabilitat social o econòmica

I-Vaginarium

Espai pioner de pedagogia sexual de la vagina trans. Assessorament de salut pre- i postoperatori. Suport psicològic a relacions socials, emocionals i afectives des d'una perspectiva feminista. Grup d'amistat. Tallers de fisioteràpia del sòl pelvià i formació en assessorament d'imatge.

Contacte: ivaginariumorganizacion@gmail.com

Web: www.i-vaginarium.com

Adreça: Centre Cívic Barceloneta (dissabtes alterns, de 17.00 a 19.00 h)



❄️ **Atenció a pares, mares i familiars amb fills i filles trans (Associació de Mares i Pares de Gais, Lesbianes, Bisexuals i Transsexuals - AMPGIL)**

Servei d'atenció a pares, mares i familiars de persones trans. S'ofereix assessorament i escola activa, i també materials i guies per a familiars de persones trans, així com per a pares i mares de nens i nenes amb rols de gènere no normatiu.

Contacte: ampgil@ampgil.org
685 846 194

Adreça: carrer del Comte Borrell, 22, 08015 Barcelona

Web: www.ampgil.org

❄️ **Chrysallis Catalunya**

Associació de Famílies de Menors Transsexuals. Ajuda i assessora les famílies. Visibilitza i defensa, promou i difon els drets de la infància i adolescència trans* en tots els àmbits (educatiu, sanitari, legal, social, cultural i esportiu).

Contacte: catalunya@chrysallis.org.es
687 487 868

Web: www.chrysallis.org.es

❄️ **Eufòria**

Famílies Trans Aliadas. Entitat estatal que lluita per la igualtat de les famílies trans, menors i majors d'edat. Col·lectiu transfeminista.

Contacte: catalunya@euforia.org.es
687 487 868

Web: <http://euforia.org.es>

Horari: 24 hores

❄️ **Transfamília. Espai de famílies de persones trans**

Espai d'informació i acollida per a famílies de persones transgènere. També s'organitzen trobades per donar suport i assessorament a les famílies. (Es desenvolupen en paral·lel amb les Trobades Trans de l'Espai Trans.)

Contacte: grupofamiliatrans@gmail.com

Web: www.transfamilia.org

❄️ **Transparelles. Grup acompanyament a parelles cis de persones trans***

Espai per compartir sentiments i experiències íntimes com a parelles cis de persones trans*, per reflexionar i construir noves realitats, més respectuoses i creatives amb totes les parts. Trobades on les parelles podem resignificar les nostres sexualitats per a fer-les més inclusives, entendre el procés de transició de les nostres parelles trans*, generar nous recursos per a fer front a les pressions socials, etcètera.

Contacte: 684 140 722 (Ali)

Mail: transparelles@gmail.com

Web: www.facebook.com/transparelles/saierimfo@bcn.cat

Adreça: carrer Borrell 22, 08015 Barcelona. Centre LGTBI de Barcelona

Horari: un divendres al mes de 19.00 a 21.00 h (prèvia convocatòria)



3.4. Migració i refugi

P **SAIER (Ajuntament de Barcelona) Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER)**

Aquest servei municipal està especialitzat en mobilitat internacional i funciona des del 1989 per oferir informació, assessorament i atenció especialitzada sobre immigració, protecció internacional, emigració i retorn voluntari a qualsevol ciutadà o ciutadana que visqui a la ciutat de Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona comparteix la gestió d'aquest servei públic, gratuït i especialitzat amb diverses entitats: l'Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya (AMIC/UGT), l'Associació per a l'Orientació, Formació i Inserció de Treballadors Estrangers (CITE/CCOO), el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), la Creu Roja i l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB). Per accedir-hi, s'ha de demanar cita prèvia des de l'Oficina Virtual de l'Ajuntament, des d'un dels 39 quioscos de tràmits i serveis distribuïts per la ciutat o, en cas de dificultats, presencialment al carrer de Tarragona, 141.

Telèfon de contacte: 931 532 800

Mail: saierinfo@bcn.cat

Web: <https://ajuntament.barcelona.cat/novaciutadania/ca/servei-datencio-immigrants-emigrants-i-refugiats-saier>

Adreça: carrer de Tarragona, 141

Horari: de dilluns a dijous, de 9.00 a 19.00 h. Divendres, de 9.00 a 14.00 h

Horari agost: de dilluns a dijous, de 9.00 a 15.00 h. Divendres, de 9.00 a 14.00h.

❄️ **Assessorament en protecció internacional (Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat)**

Atenció a les persones refugiades i immigrants a través dels programes socials, jurídics i ocupacionals i defensa del dret d'asil, dels drets de les persones refugiades i immigrants a través de la incidència política i social i la participació.

Contacte: ccar@ccar-ccar.org - 933 012 539

Adreça: carrer de la Junta de Comerç, 26, 08001 Barcelona. De dilluns a dijous, de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 18.00 h; divendres, de 10.00 a 14.00 h (hivern) i de 9.00 a 14.00 h (estiu)

Web: www.ccar.cat

❄️ **Servei d'Informació, Atenció i Assessorament per a persones trans* migrants (ACATHI - Migració, Refugi i Diversitats LGTBI+)**

Servei d'acolliment i informació, acompanyament psicològic, assessorament en migració i refugi, orientació laboral, atenció social, cursos de català i castellà, grup de socialització. Programes d'acompanyament en salut i aspectes de coneixement de la xarxa de recursos de la ciutat. Projectes de sensibilització i participació.

Contacte: acathi@acathi.org

931 931 353

Adreça: carrer de Balmes, 113, local dreta - 08008 Barcelona

Web: www.acathi.org

3.5. Món laboral

P **TransOcupació (Barcelona Activa - Ajuntament de Barcelona) Programa d'inserció sociolaboral.**

Ofereix orientació, capacitació en tècniques i estratègies de recerca de feina, capacitació en competències transversals, formació tecnico-professional i acompanyament a la recerca de feina.

Contacte: transocupacio@barcelonactiva.cat
933 202 197 - 934 037 421

Adreça: Barcelona Activa InnoBA. Carrer del Perú, 52, 08018 Barcelona

Web: www.barcelonactiva.cat

Assessorament laboral, formació (Comissions Obreres - CCOO)

Promoció de la igualtat de drets, independentment de l'opció sexual i la identitat de gènere. Participació dels delegats i les delegades de CCOO en les empreses per fer valdre els drets LGTBI i aconseguir que en els convenis hi hagi clàusules de drets a les diversitats i que s'elaborin els protocols contra les discriminacions.

Contacte: ambitlgtb@ccoo.cat
660 985 414

Adreça: via Laietana, 16, 08003 Barcelona, 5a planta

Horari: de 9.00 a 14.00 h i de 16.00 a 18.00 h, de dilluns a dijous

Web: www.ccoo.cat/aspnet/lgtbi.aspx

Assessorament i suport contra l'assetjament laboral per a persones treballadores del col·lectiu LGTBI (Grup LGTBI de la Unió General de Treballadors de Catalunya)

Servei d'informació i assessorament a les persones treballadores del col·lectiu LGTBI, en els casos de discriminació i assetjament per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere en el marc de les relacions laborals.

Contacte: igualtat@catalunya.ugt.org
933 298 273

Adreça: Rambla del Raval, 29-35, 4a planta - Secretaria d'Igualtat i Formació Professional

Horari: dilluns a divendres de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 19.00 h amb cita prèvia.

Web: www.ugt.cat

Servei d'orientació laboral (ACATHI - Migració, Refugi i Diversitats LGTBI+)

Informació d'ofertes laborals relacionades amb les clàusules socials de l'Ajuntament de Barcelona, orientació i assessorament psico-social.

Contacte: acathi@acathi.org - 931 931 353

Adreça: carrer de Balma, 113, local dreta, 08008 Barcelona. Plaça de Robert Gerhard, 3-4 (Centre Cívic Bon Pastor).

Web: www.acathi.org

3.6. Treball sexual

P **Agència ABITS (Ajuntament de Barcelona)**

Atenció a dones cis i dones trans que exerceixen o han exercit treball sexual a la ciutat de Barcelona. Ofereix atenció de proximitat al carrer i atenció en oficina (social, psicològica, jurídica) a través del Servei d'Atenció Socioeducativa –SAS– i impulsa el programa Carolines per a la millora de l'ocupabilitat, de la salut sexual i de les condicions socials i de l'entorn laboral de les treballadores sexuals trans, en coordinació amb entitats del tercer sector i altres institucions.

Contacte: sas@bcn.cat

900 722 200 (gratuit, per a usuàries, de 9.00 a 19.00 h)

Adreça: carrer de València, 344, 08009 Barcelona, entresol - Atenció sense cita prèvia els dijous, d'11.00 a 15.00 h



❄️ Àmbit Dona (Fundació Àmbit Prevenció)

Ofereixen atenció directa, serveis d'acolliment i assessorament a càrrec de professionals de la salut, el treball social, la psicologia i el dret. Tenen un servei especialitzat d'atenció a dones i persones trans que exerceixen treball sexual. A més, treballen en l'elaboració de material audiovisual orientat a la sensibilització i la reivindicació dels drets LGTBI.

Contacte: m.merono@fambitprevencio.org
936 039 846

Adreça: carrer de Sant Rafael, 16, 08001 Barcelona

Web: www.fambitprevencio.org

❄️ DIMO - Dispositiu Integral de Millora de l'Ocupabilitat (Fundació SURT. Fundació de Dones, Fundació Privada)

DIMO és un programa que s'adreça a dones (cis i trans) que hagin exercit o que exerceixin el treball sexual i que prenguin la decisió de participar en un procés d'apoderament i de millora de l'ocupabilitat, un procés que els permeti recuperar i valorar les competències adquirides al llarg de les seves experiències i faciliti l'objectiu d'ampliar les opcions laborals i vitals, a curt, mitjà i llarg termini. L'itinerari preveu totes les característiques específiques de les dones trans*. Fa possible un disseny personalitzat del seu projecte vital i professional, i acompanya i respecta la decisió de la dona de visibilitzar i valorar el fet trans* en tots els aspectes vitals.

Contacte: dimo@surt.org - 933 428 380

Adreça: carrer de Guàrdia, 14, baixos, 08001 Barcelona. De dilluns a divendres, de 9.00 a 19.00 h

Web: www.surt.org

❄️ Dispositiu integral d'inserció per a persones transsexuals vinculades a entorns de prostitució (Fundació APIP-ACAM)

Servei integral amb programes de formació i integració sociolaboral que contribueixen a la millora de la capacitat professional de les persones transsexuals i potencien la participació activa en la generació d'espais laborals dignes d'acord amb el dret de ciutadania plena.

Contacte: fundacioapipacamr@fundacioapipacam.org - Tel. 934 420 917

Adreça: carrer de la Riereta, 18, 08001 Barcelona. De dilluns a dijous, de 9.00 a 15.00 h i de 16.00 a 18.00 h, i divendres, de 9.00 a 15.00 h

Web: fundacioapipacam.org

❄️ Integras - GENERA (Associació en Defensa dels Drets de les Dones)

Recurs de proximitat amb la realitat del treball sexual. Ofereix una atenció integral a les dones (siguin trans o no) que exerceixen prostitució des d'una perspectiva de drets. Disposa d'un espai d'atenció jurídica gratuïta per oferir assessorament i facilitar eines per fer efectius els drets de la ciutadania.

Contacte: genera@genera.org.es
648 702 492 / 933 296 043

Adreça: rambla del Raval, 5, 1r 2a, 08001 Barcelona. Sense cita prèvia: dilluns i dimecres, d'11.00 a 13.30 h

Web: www.genera.org.es

❄️ Programa Nocturn (Fundació Àmbit Prevenció)

Ofereixen un servei nocturn que es desenvolupa en diferents zones de la ciutat de Barcelona, on proporcionen educació sanitària sobre drogues respecte a fer consums de menys risc i també sobre l'ús del preservatiu per prevenir la sida i altres malalties de transmissió sexual. Aborden les problemàtiques relacionades amb l'ús i l'abús de drogues entre aquest col·lectiu per motivar-los a iniciar el tractament i en faciliten l'accés.

Contacte: m.merono@fambitprevencio.org
936 039 846

Adreça: Programa mòbil. Diferents zones de Barcelona

Web: www.fambitprevencio.org

❄️ ProtegerSex (Stop Sida)

Programa de salut sexual per a dones trans: inclou lliurament de condons i lubricants, prova ràpida VIH/ITS, assessorament, tallers de sexe més segur, gestió d'empadronament i targeta sanitària, derivació a recursos socio-sanitaris, formació, voluntariat, grups de suport emocional.

Contacte: marta@stopsida.org
620 047 691

Adreça: carrer del Consell de Cent, 246, 1er 2a, 08011 Barcelona. De dilluns a dijous, de 16.00 a 19.30 h

Web: www.protegersex.org

❄️ Servei d'inserció sociolaboral (Associació Stop Sida)

Adreçat a població LGTB o a homes i dones trans que exerceixen el treball sexual, amb VIH o sense. Aquest servei es beneficia de

la participació del programa Incorpora de la Fundació Bancària "la Caixa".

Contacte: raquel@stopsida.org
934 522 435

Adreça: carrer del Consell de Cent 246, 1r 2a, 08011 Barcelona. De dilluns a dijous, de 16.00 a 19.30 h; de dimarts a divendres, de 10.00 a 14.00 h

Web: https://stopsida.org/insercion-laboral/

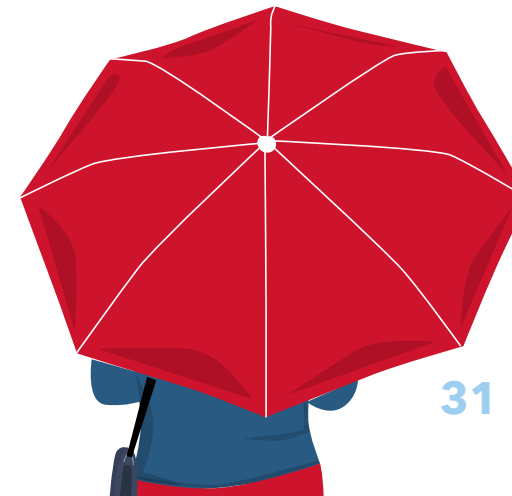
❄️ TransGenerant Salut (Metges del Món)

Informació sociosanitària per a dones en situació de prostitució al carrer i a l'Espai Dones (dijous, de 16.00 a 19.00 h, sense cita prèvia), formació d'agents de salut, tallers sobre drets sexuals i reproductius i prevenció de les violències masclistes. Servei d'inserció sociolaboral i recerca activa de feina. Dinamització d'un espai creatiu (teatre social) per a dones trans i suport al grup d'incidència política trans.

Contacte: laia.miller@medicosdelmundo.org
932 892 715

Adreça: carrer d'Ortigosa, 14, 2n 4a, despatx 15-16, 08003 Barcelona. De dilluns a dijous, de 9.00 a 18.00 h i divendres, de 9.00 a 14.30 h

Web: www.medicosdelmundo.org



3.7. Cultura i esport

P **Biblioteca Francesca Bonnemaison:** (Consorti de Biblioteques de Barcelona)

• Club de lectura LGBTI

El club de lectura LGBTI ofereix la possibilitat d'entrar en contacte amb persones interessades per la literatura LGBTI. El club organitza una trobada mensual on es posa en comú una lectura seleccionada pel nostre conductor, Ricardo Reitano. Durada: d'octubre a maig.

Contacte: b.barcelona.fb@diba.cat
932 687 360

Adreça: carrer de Sant Pere Més Baix, 7, 08003 Barcelona. 4t dimecres de mes, 19.00 h

Web: <http://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/bibfbonnemaison/ca>

• Fons bibliogràfic sobre temàtica LGBTI

El centre d'interès LGBTI de la Biblioteca Francesca Bonnemaison inclou un fons de 300 documents entre llibres i audiovisuals. Els llibres tracten de diferents temàtiques relacionades amb la identitat de gènere i les diverses orientacions sexuals: homofòbia, infància/adolescència/família, salut, societat i polítiques LGBTI a Espanya i Catalunya, etcètera. També s'hi troben novel·les, novel·les juvenils, biografies i còmics. També disposen d'un fons de pel·lícules de ficció de la temàtica, així com de contes infantils.

Contacte: b.barcelona.fb@diba.cat
Tel. 932 687 360

Adreça: carrer de Sant Pere Més Baix, 7, 08003 Barcelona

Horari: Dilluns i dijous, de 16.00 a 21.00 h / Di-

marts i divendres, de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 21.00 h / Dimecres, de 10.00 a 21.00 h / Dissabtes, de 10.00 a 14.00 h

Web: <http://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/bibfbonnemaison/ca>

P **Biblioteca Nou Barris (Consorti de Biblioteques de Barcelona)**

Centre d'interès: identitats trans i gènere. Fons documental centrat en la difusió de tot tipus de materials destinats a un públic ampli (tant infantil com juvenil i adult) en què es representin i es reflexioni sobre les identitats trans en tota la seva diversitat i sobre el debat a l'entorn del concepte de gènere. Catàlegs accessibles en línia a través del web de la biblioteca. Activitats periòdiques en col·laboració amb membres del col·lectiu trans.

Contacte: b.barcelona.nb@diba.cat
932 914 850

Adreça: plaça Major de Nou Barris, 2 (dc./ds., de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.30 h; dl./dt./dj./dv., de 10.00 a 20.30 h)

Web: <http://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/bibnoubarri/ca/canal/identitats-trans-i-genera>



P **Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte. (Consorti de Biblioteques de Barcelona)**

Fons bibliogràfic sobre temàtica LGBTI.

Fons documental destinat al públic general de totes les edats, amb material de tot tipus de suports, tant de ficció (novel·les, còmics i cinema) com de no-ficció (amb especial atenció a les ciències socials, condicions socials i història). Aquest fons s'ha completat amb una selecció de llibres sobre la teoria queer i llibres que reflexionen sobre el gènere i que incorporen una mirada crítica i interseccional. Catàlegs i guies de lectura accessibles en línia a través del web de la biblioteca. Organització d'activitats i de la "Nosaltres Setmana LGBTI+" conjuntament amb el Centre Cívic Sagrada Família.

Contacte: b.barcelona.sf@diba.cat
934 508 733

Adreça: carrer de Provença, 480, 08025 Barcelona (dl./dc./dj., de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 21.00 h; dt./dv., de 10.00 a 21.00 h; ds., de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.00 h; dg., d'11.00 a 14.00 h)

Web: <http://ajuntament.barcelona.cat/biblioteques/bibsagradafamilia/ca/canal/lgtbi>

P **Centre de Documentació Armand de Fluvià (Centre LGBTI de Barcelona)**

Biblioteca, hemeroteca i arxiu històric del Casal Lambda, conté més de 4.000 llibres, 200 títols de revistes i un recull de premsa iniciat a finals dels anys setanta per Armand de Fluvià. Actualment és un dels serveis que ofereix el Centre LGBTI de Barcelona on està ubicat i disposa d'una sala de consulta.

Contacte: documentacio@centrelgtbibrn.org
Adreça: carrer del Comte Borrell, 22, 08029 Barcelona. De dilluns a divendres de 16.00 a

20.00 h (cal aportar DNI o document acreditatiu)

Web: <https://ajuntament.barcelona.cat/lgtbi/ca/serveis/centre-lgtbi-de-barcelona/centre-de-documentacio-armand-de-fluvia>

P **DIXIT - Centre de Documentació de Serveis Socials (Generalitat de Catalunya)**

Fons documental destinat a potenciar la difusió, l'intercanvi i la generació de coneixement en l'àmbit dels afers socials i els drets de la ciutadania, que disposa d'una secció LGBTI amb documentació sobre polítiques socials relacionades amb les persones lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals.

Contacte: dixit.tsf@gencat.cat
938 822 664

Adreça: passeig del Taulat, 266-270, 08019 Barcelona. De dilluns a dijous, de 8.00 a 19.00 h i divendres, de 8.00 a 15.00 h. De juny a setembre, de dilluns a divendres, de 8.00 a 15.00 h.

Web: www.dixit.gencat.cat

Club esportiu Les Panteres Grogues

El club esportiu les Panteres Grogues ofereix un espai segur per a la pràctica de l'esport a persones trans. A banda de les múltiples seccions esportives, també disposa d'altres de culturals, com ara teatre, coral, ioga, taitxí, dansa i pilates, entre altres.

Contacte: trans@panteresgrogues.cat
932 095 490

Adreça: carrer de la Diputació, 163, 08011 Barcelona. Dilluns, dimecres i divendres, de 16.30 a 20.30 h

Web: www.panteresgrogues.cat

La participació en les activitats esportives no és gratuïta.

3.8. Transfòbia

P Oficina per la No Discriminació - OND (Ajuntament de Barcelona)

Oficina de promoció dels drets humans per garantir la igualtat a tota la ciutadania i per a la lluita contra qualsevol forma de discriminació. Ofereix els serveis següents: informació i orientació, resolució de conflictes (mediació o conciliació), assessorament jurídic i psicològic especialitzat, formació sobre la igualtat i la lluita contra la discriminació.

Contacte: ond@bcn.cat - 934 132 000

Adreça: carrer de Ferran, 32, 08002 Barcelona. Dilluns i divendres, de 9.00 a 14.00 h; dimecres, de 9.00 a 20.00 h; dimarts i dijous, de 9.00 h. a 18.00 h.

Web: www.bcn.cat/ond

P Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida - SARA i SARA JOVE (Ajuntament de Barcelona)

•El SARA és un servei ambulatori d'àmbit de ciutat de titularitat municipal d'atenció específica a persones víctimes de situació de violència masclista i persones del seu entorn proper directament afectades per aquesta violència, i d'assessorament a professionals i a persones de l'entorn de les víctimes.

•El SARA Jove és un servei ambulatori i de consulta telefònica o correu electrònic que es proporciona des del mateix servei que el SARA. S'atenen les noies i els nois (cis i trans) d'entre 12 i 17 anys de la ciutat de Barcelona, que viuen, o han viscut, qualsevol situació de violència masclista.



Contacte: SARA: sara@bcn.cat - 932 915 910

SARA Jove: sara.jove@bcn.cat - 932 915 959

Adreça: carrer de Marie Curie, 16, 08042 Barcelona. De dilluns a divendres, de 9.00 a 20.00 h, amb cita prèvia. Atenció directa en situacions d'urgència, de dilluns a divendres, de 9.00 a 17.00 h (si és possible, és preferible trucar abans).

P Servei telemàtic per delictes d'odi (Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra)

Línia de comunicació permanent amb PGME per orientar qualsevol tipus de consulta, dubte, inquietud o necessitat més enllà de la mateixa denúncia policial, relacionada amb les conductes basades en l'odi i la discriminació. (A través d'aquest sistema no es cursen denúncies. Per a requeriments urgents de resposta policial immediata, cal fer servir el telèfon d'emergències 112.)

Contacte: mossos.delictes.odi@gencat.cat 112 (24 hores - 365 dies).

Observatori Contra l'Homofòbia - OCH

Recollida de denúncies per vulneracions de drets fonamentals i agressions i discrimina-

cions amb motivació LGBTI-fòbica. També actua d'ofici i per derivació d'institucions i entitats amb conveni amb l'OCH. En cas d'agressió, s'ha d'emplenar la fitxa en línia disponible al web. L'OCH disposa dels serveis d'assessorament jurídic i legal i d'acompanyament psicosocial a les persones que ho requereixin o ho necessitin. Igualment, també imparteix formació i recerca a diferents agents interessats en les temàtiques LGBTI.

Contacte: coordinacio@och.cat

938 805 111

Adreça: carrer del Comte Borrell, 22, 08029 Barcelona

Web: www.och.cat

3.9. Joves i educació

P Activitats de caire lúdic perquè les persones trEspai Cruilles d'atenció a adolescents i joves LGBTI. (Centre Jove d'Atenció a la Sexualitat - CJAS)

El CJAS és un servei gratuït i confidencial adreçat a adolescents i joves per atendre qualsevol consulta sobre sexualitat. S'ofereix atenció a adolescents i persones joves adultes fins a 30 anys, de d'una visió global i pluridisciplinària de la salut. S'ha anat adaptant als canvis, necessitats i inquietuds del col·lectiu jove, principalment en relació amb la promoció de la salut psicoafectiva i sexual i l'educació per a la prevenció. S'atenen les demandes i consultes fetes personalment, ja sigui



de manera presencial, per telèfon, whatsapp o e-mail. El Cruilles és un programa específic d'atenció individual a adolescents i joves LGBTI fins a 30 anys. Un espai on es poden sentir acompanyades en relació a la diversitat afectivosexual i de gènere en un moment en que ho puguin necessitar, i que serveixi per continuar el seu propi camí.

Contacte: 93 415 10 00

Mail: correu@centrejove.org / cruilles@centrejove.org

Adreça: Carrer la Granja, 19, baixos, 08024 Barcelona

Horari: de dilluns a divendres, d'11.00 a 19.30 h i dissabtes d'11.00 a 19.00h.

Web: https://centrejove.org/



❁ Espai social, formatiu i activista (Associació Universitària SinVer-güenza)

Activitats de caire lúdic perquè les persones trans puguin conèixer altres "iguals" i persones LGTBI amb qui compartir les seves experiències, formar-se referents i apoderar-se com a trans. Xerrades i debats sobre el gènere, les relacions afectives i sexuals, l'orientació sexual, la identitat de gènere i les diferents identitats del col·lectiu LGTBI.

Contacte: acollida@sinver.org

Adreça: presents a la UB, UAB, UPF i UPC (consulta el web)

Web: www.sinver.org

❁ Joves Trans de Barcelona

Organització de joves trans amb seu a Barcelona que té com a objectiu tant el suport mutu com la formació i l'activisme. L'assemblea és oberta per a gent jove que tingui entre 12 i 26 anys.

Contacte: jovestransbcn@gmail.com

Adreça: Casal Joves Girapells (Guinardó)

Web: www.facebook.com/jovesTransdeBarcelona/

❁ LaLore (Cooperativa Candela)

Blog i consultoria presencial, en línia, per WhatsApp per a joves sobre sexualitats, relacions i gènere. Té un apartat específic, LaLoreLGTBI+ amb informació i atenció presencial específica per a joves en matèria de diversitat sexual i de gènere, en col·laboració amb el CJAS (Centre Jove d'Atenció a la Sexualitat). Rep el finançament de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Telèfon: 931 797 092

Mail: info@candela.cat

Web: <http://lalore.org/>

Adreça: carrer Trafalgar, 48. Local 2 interior, 08010 Barcelona

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14.30 h

❁ OASIS (Cooperativa Candela)

El projecte es va iniciar l'any 2015 i ofereix espais de trobada i socialització per a adolescents amb expressions i identitats de gènere i sexualitats diverses. El projecte compta amb la col·laboració de TransFamilia i AMPGIL, i rep el finançament de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Telèfon: 93 179 70 92

Mail: oasislgtb@gmail.com/info@candela.cat

Web: <http://oasislgtb.org/ca/el-projecte/>

Adreça: carrer Trafalgar, 48. Local 2 interior, 08010 Barcelona

Horari: de dilluns a divendres de 9.00 a 14.30 h

❁ Projectes, accions i materials pedagògics (Associació Enruta't)

- Tallers per infants i joves en primera persona. Formació a la comunitat educativa per prevenir la trans*fòbia.

- Obra de teatre fòrum sobre les pressions entorn a l'expressió de gènere durant l'adolescència: *Un dia més!*

- Elaboració de material pedagògic per prevenir la trans*fòbia.

Contacte: 693767335

Mail: info@enrutat.org

Web: www.enrutat.org

Adreça: carrer Cartellà, 11-13, 5è 1a, 08031 Barcelona

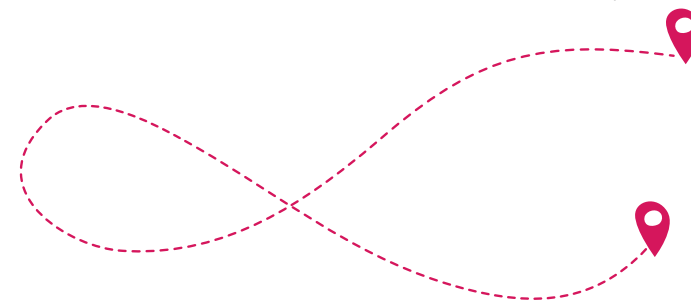
Horari: de dilluns a divendres, de 9.00 a 18.00 h

❁ Servei d'atenció a la diversitat afectiva i sexual (Associació Pandora: Recursos Dona)

Atenció, informació i orientació personalitzada a adolescents trans, gais i lesbianes. També es treballa la prevenció davant l'assetjament escolar trans-lesbo-homofòbic. Els centres educatius es poden posar en contacte en cas que necessitin recursos o abordar el tema de la prevenció i la intervenció davant la trans-lesbo-homofòbia.

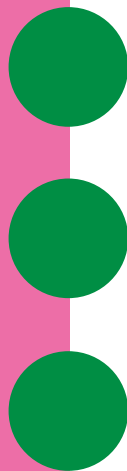
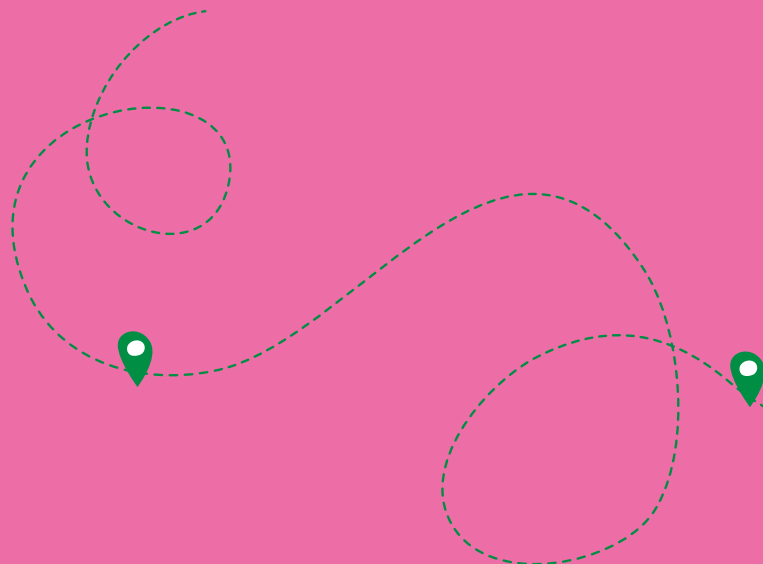
Contacte: pandora@pandorapsicologia.com - 931 291 934 (9.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.00 h)

Web: www.pandorapsicologia.com



04

Cultura i visibilitat



A continuació hem recollit diversos projectes culturals i de memòria històrica com també accions en defensa dels drets LGTBI que aborden la qüestió trans*, ja sigui de manera específica o integrada en el marc de projectes sobre diversitat sexual i de gènere.



Cultura Trans

Projecte de visibilitat trans* que realitza activitats al llarg de l'any entorn de la salut, la cultura i les polítiques trans*, entre d'altres.

www.culturatrans.org

Dia Internacional per l'Alliberament Lèsbic, Gai, Bisexual, Intersexual i de Persones Trans* (Comissió Unitària 28 de Juny)

Commemoració del Dia Internacional per l'Alliberament Lèsbic, Gai, Bisexual, Intersexual i de Persones Trans* a través de diversos actes i d'una manifestació pel centre de la ciutat. La mobilització de Barcelona, convocada per múltiples entitats, està considerada històrica, ja que és la primera manifestació pels drets del col·lectiu LGTBI a l'Estat espanyol.

www.28juny.org

Fire! Mostra internacional de cinema gai, lèsbic i trans (Casal Lambda)

La mostra té lloc cada any a principis d'estiu i inclou un cicle específic de cinema trans*, "Pantalla trans".

www.mostrafire.com

Festival Internacional de Cinema LGTBI de Barcelona

El festival té lloc cada any durant el mes d'octubre amb l'objectiu, entre altres, d'impulsar la visibilitat de les persones trans* mitjançant el treball de les obres filmiques i videogràfiques, realitzades per fer reflexionar el públic que assisteix al festival.

www.barcelonafilmfestival.org



Glorieta de la Transsexual Sònia (Ajuntament de Barcelona)

El 6 d'octubre de 2013 es va donar el nom de Glorieta de la Transsexual Sonia a la glorieta del parc de la Ciutadella. Un monòlit recorda el brutal assassinat de Sonia Rescalvo Zafra el 1991 en aquest indret alhora que mostra el rebuig contra qualsevol acte de violència i vulneració dels drets humans. És per això que, cada 6 d'octubre, l'Ajuntament de Barcelona, amb el suport de les entitats LGTBI membres del Consell Municipal LGTBI de Barcelona, organitza un acte en memòria de la Sonia –dona transsexual– i de rebuig contra els delictes d'odi.

Adreça: parc de la Ciutadella (Ciutat Vella)

Web: <https://ajuntament.barcelona.cat/lgtbi/ca/recursos-i-actualitat/diades-internacionals>
Trobaràs **més informació** a l'enllaç següent: <https://youtu.be/53WcyBbRuQI>

Jardins de Safo

L'Ajuntament de Barcelona, amb el suport de les entitats LGTBI del Consell Municipal LGTBI, té previst que l'interior d'illa dels Jardins de Safo, que duen el nom de la poetessa grega Safo, sigui un espai urbà dedicat a la reivindicació dels drets de les dones lesbianes.

La paraula *lesbiana* procedeix de l'illa de Lesbos (Grècia) on va néixer Safo de Lesbos, poetessa grega.

Adreça: avinguda de Roma, 22 (l'Eixample)

Monument en memòria dels gais, les lesbianes i les persones transsexuals que han patit persecució

i repressió al llarg de la història. Barcelona, 2011. (Ajuntament de Barcelona)

El 21 de març del 2011 es va inaugurar el Monument en memòria dels gais, les lesbianes i les persones transsexuals que han patit persecució i repressió al llarg de la història. Consisteix en un triangle invertit realitzat en pedra de Montjuïc amb la inscripció "En memòria dels gais, les lesbianes i les persones transsexuals que han patit persecució i repressió al llarg de la història. Barcelona 2011".

Adreça: parc de la Ciutadella (Ciutat Vella)

PRIDE Barcelona

Esdeveniment anual que celebra, als voltants del 28 de juny, l'Orgull LGTBI del Mediterrani mitjançant activitats lúdiques de visibilitat a la ciutat. Aquests actes es van iniciar l'any 2009 impulsats pel sector d'empreses gais i lesbianes i de diverses entitats LGTBI de la ciutat.

www.pridebarcelona.org

Setmana per la Diversitat Sexual i de Gènere (Consell de la Joventut de Barcelona)

La Setmana per la Diversitat Sexual i de Gènere consta d'un conjunt d'actes organitzats pel Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) al voltant del 17 de maig, Dia Internacional de Lluita contra l'Homofòbia, la Bifòbia i la Transfòbia amb l'objectiu de fomentar el respecte cap a la diversitat i donar veu a aquells col·lectius que, dins les entitats LGTBI, solen disposar de menys visibilitat.

www.cjb.cat/lgtb

05

Materials recomanables



Guies

Asociación de Madres y Padres de Gays, Lesbianas, Bisexuales y Transexuales (2013). *Guia per a mares i pares de persones transsexuals i transgènere*. Barcelona: Autor (disponible a www.ampgyl.org)

Asociación de Madres y Padres de Gays, Lesbianas, Bisexuales y Transexuales (2013). *Guia per a pares i mares d'infants amb rols i comportaments de gènere no normatius*. Barcelona: Autor (disponible a www.ampgyl.org)

Associació AMPGYL, Missé, M. (2016). *Intolerancia X gènere. Guía para la infancia*. Barcelona: Autor (disponible a www.ampgyl.org)

Associació AMPGIL, Morell, S. (2012). *Guía para madres y padres de personas transgénero y transexuales*. Barcelona: Autor (disponible a www.ampgyl.org)

Grup d'Amics Gais, Lesbianes, Transsexuals i Bisexuals (2011). *1, 2, 3, 4... historietes di-*

verses. Guia sobre diversitat afectivo-sexual i identitats de gènere per a adolescents. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Fundació Enllaç (2012). *Eines per preveure el teu futur*. Barcelona: Autor (disponible a www.fundacioenllac.cat)

Llibres infantils

Coneixements

Daugey, F. (2017). *La vida amorosa de los animales*. Barcelona: Océano Travesía.

Delclòs, N. (2016). *Género: para que nos entendamos*. Barcelona: Veusambveu.

Mayor, A. (2016). *Chicas y chicos: identidad y cuerpo*. San Sebastián: Asociación Chrysallis Euskal Herria / Red Loratuz.

Mayor, A. (2017). *Nenes i nens: cadascuna, cadascun diferent*. Albuixech: Litera.

Contes

Bailón, R. (2015). *Trans Bird*. Madrid: Opera Prima.

Barbé, A. (2016). *Cua de sirena*. Barcelona: edicions Bellaterra.

Bergman, S. B. (2015). *El día de todo al revés*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Bergman, S. B. (2016). *¿Es de chica o de chico?* Barcelona: Edicions Bellaterra.

Bergman, S. B. (2016). *Las aventuras de Tuli-pán: el hada de los deseos de cumpleaños*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Bruel, C.; Galland, A.; Bozellec, A. (2011). *Julia, la niña que tenía sombra de chico*. Madrid: El Jinete Azul.

Concepción, J. (2015). *Piratrans Carabarro*. A.T.A., Asociación de Transexuales de Andalucía-Sylvia Rivera. Málaga: La Calle.

De Paola, T. (2002). *Oliver Button es una nena*. Barcelona: Everest.

Díaz, R. (2018). *Me llamo Pecas*. Madrid: NubeOcho.

Dios, O. (2014). *Monstruo rosa*. Zaragoza: Apila.

García, N. (2016). *Yo soy Mía*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Gaudes, B. (2017). *Benito y su carrito*. Madrid: Cuatro Tuercas.

Gaudes, B. (2017). *Teresa no quiere ser princesa*. Madrid: Cuatro Tuercas.

González, Á.; Cormand, B. (2013). *El nen perfecte*. Barcelona: SD.

Gutiérrez, M. (2015). *El ranxo de la Cris*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Gutiérrez, M. (2015). *La motxilla rosa*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Hall, M. (2017). *Vermell: història d'una cera de colors explicada per mi!* Barcelona: Takatuka.

Hernández, C.; Firebaugh, M. (2017). *M de Mostacho*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Herthel, J. (2015). *Soy Jazz*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Kilodavis, C. (2015). *El meu fill princesa*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Labelle, S. (2018). *El meu pare es pensa que soc un noi*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Lammers, P. (2018). *El cordero que es un cerdito*. La Coruña: Hércules de Ediciones.

Pavón, M. (2016). *En el país perfecto*. Madrid: La Locomotora.

Pavón, M. (2018). *Dies Ilunàtics*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Villanueva, M. (2015). *Duna: diari d'un estiu*. Barcelona: Babulinka Books.

Walliams, D. (2016). *El noi del vestit*. Barcelona: Montena.

Walton, J. (2017). *Ara em dic Joana: una història tendra sobre el gènere i l'amistat*. Barcelona: Animallibres.

Relats personals, novel·la, poesia, còmic (juvenil i adults)

Bermúdez, I. (2015). *Ser h(u)ome*(à)* (poemari). Barcelona: Edicions Bellaterra.

Bermúdez, I. (2015). *TRANSit* (còmic). Barcelona: Pol·len i Bellaterra.

Ebershoff, D. (2001). *La chica danesa* (biografia). Barcelona: Anagrama.

Eugenides, J. (2003). *Middlesex* (novel·la). Barcelona: Anagrama.

Fernández, J. (2016). *10 ingobernables: historias de transgresión y rebeldía* (contes - relats personals). Madrid: Libros del KO.

Gauthier (2014). *Justine* (còmic). Barcelona: Diminuta.

Gino, A. (2016). *George* (novel·la juvenil). Barcelona: Fanbooks.

Márquez, J. (2010). *La Venus calva* (contes). Barcelona: Oblicuas.

Marrero, R. (2016). *El bebé verde: infancia, transexualidad y héroes del pop* (autobiografia-còmic). Barcelona: Lunwerg.

Morris, J. (2011). *El enigma* (autobiografia). Madrid: RBA.

Neria, D. (2016). *El despiste de Dios* (autobiografia). Barcelona: Tropo.

Pierrot (2006). *Memorias trans (transexuales, transformistas y travestis)* (relats personals). Barcelona: Morales i Torres.

Platero, R. L. (2015). *Por un chato de vino* (novel·la). Barcelona: Edicions Bellaterra.

Portero, A. (2017). *La habitación de las ahogada* (poemari). Madrid: Harpo, 2017



Rodríguez, C. (2016). *Llámame Paula* (novel·la juvenil). Barcelona: Edicions Bellaterra.

Spangler, B. (2017). *El corazón de la Bestia* (novel·la juvenil). Barcelona: Montena.

Trinidad, J. (2017). *Gala* (còmic). Callosa d'en Sarrià, Alacant: Hidroavió.

Von Mahlsdorf, C. (1994). *Yo soy mi propia mujer* (autobiografia). Barcelona: Tusquets.

Williamson, L. (2016). *L'art de ser normal* (novel·la juvenil). Barcelona: Fanbooks.

Assaig (juvenil i adults)

Barbé, A. (2017). *Cross-dressing*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Barker, M. J. (2017). *Queer: una historia gráfica*. Santa Cruz de Tenerife: Melusina.

Biosca, E. (2016). *Per la corda fluixa: respostes davant el repte i el risc de ser docent i LGBT*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Breu, M. (2013). *Vocabulari terminològic LGTB*. Barcelona: Termcat.

Coll-Planas, G. (2012). *La carne y la metáfora: una reflexión sobre el cuerpo en la teoría queer*. Barcelona: Egales.

Coll-Planas, G.; Vidal, M. (2013). *Dibuixant el gènere*. València: Edicions 96.

Córdoba, D. (2007). *Teoría queer: políticas bolleras, maricas, trans, mestizas*. Barcelona: Egales.

Delclòs, N. (2016). *Género: para que nos entendamos*. Barcelona: Veusambveu.

Duberman, M. (2018). Stonewall. *El origen de una revuelta*. Madrid: Imperdible

Espejo, B. (2009). *Manifiesto puta*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Galofré, P.; Missé, M. (ed.) (2015). *Políticas trans: una antología de textos desde los estudios trans norteamericanos*. Barcelona: Egales.

Gallego, A.; Espinosa, M. (ed.) (2016). *Miradas no adultocéntricas sobre la infancia y adolescencia: transexualidad, orígenes en la adopción, ciudadanía y justicia juvenil*. Granada: Comares.

García, M. J. (coord.) (2017). *Cultura LGTBI: bibliografía básica*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni.

Gavilán, J. (2013). *Infancia y transexualidad*. Madrid: Los Libros de la Catarata.

Green, F. J.; Friedman, M. (ed.) (2015). *Buscando el final del arcoíris: una exploración de las prácticas de crianza desde la fluidez de género*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Gutiérrez, A. (coord.) (2017). *Trans. Diversidad de identidades y roles de género*. Catálogo de la exposición organizada en el Museo de América de Madrid. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Halberstam, J. (2008). *Masculinidad femenina*. Barcelona/Madrid: Egales.

Herrera, C. (2011). *Más allá de las etiquetas: mujeres, hombres y trans*. Tafalla: Txalaparta.

Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (2016). Barcelona: Generalitat de Catalunya.

Llop, M. C. (2017). *Construccions identitàries: Work in progress*. Barcelona: Pol·len Edicions i Bellaterra.

Mas, J. (2014). *Subjetividades y cuerpos gestionados: un estudio sobre la patologización y medicalización del transgénero*. tesi doctoral. Barcelona: Universitat de Barcelona.

Mejía, N. (2006). *Transgenerismos: una experiencia transexual desde la perspectiva antropológica*. Barcelona: Edicions Bellaterra.
Mérida, R. M. (2009). *Cuerpos desordenados*. Barcelona: UOC.

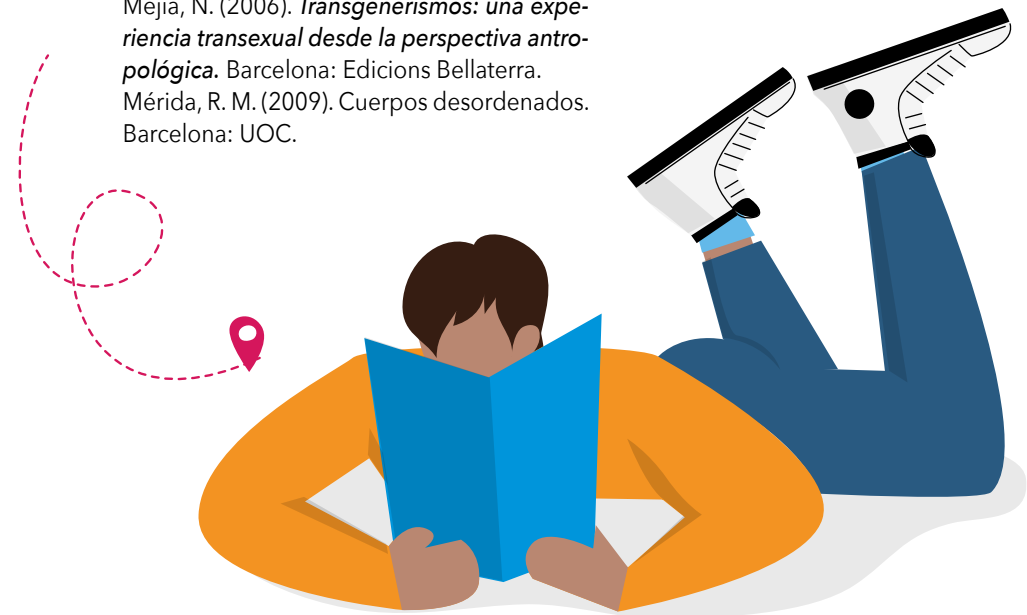
Mérida, R. M. (2009). *Manifiestos gays, lesbianos y queers. Testimonios de una lucha (1969-1994)*. Barcelona: Icària Editorial.

Mérida, R. M. (2013). *Minorías sexuales en España (1970-1995). Textos y representaciones*. Barcelona: Icària Editorial.

Mérida, R. M. (2016). *Transbarcelonas: cultura, género y sexualidad en la España del siglo XX*. Lleida: Universitat de Lleida

Missé, M. (2013). *Transexualidades. Otras miradas posibles*. Barcelona/Madrid: Egales.

Missé, M.; Coll-Planas, G. (2010). *El género desordenado: críticas en torno a la patologización de la transexualidad*. Barcelona/Madrid: Egales.





Moreno, O.; Puche, L. (ed.) (2013). *Transexualidad, adolescencias y educación: miradas multidisciplinares*. Barcelona/Madrid: Egales.

Nieto, J. A. (2008). *Transexualidad, intersexualidad y dualidad de género*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Nieto, J. A. (ed.) (1998). *Transexualidad, transgenerismo y cultura*. Madrid: Talasa.

Platero R. L. (2014). *Trans*exualidades. Acompañamiento, factores de salud y recursos educativos*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Platero, R.L. (ed.) (2013). *Intersecciones: cuerpos y sexualidades en la encrucijada: temas contemporáneos*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Platero, R. L.; Méndez, M.; Ortega, E. (ed.) (2017). *Barbarismos queer y otras esdrújulas*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Rivera, S.; Johnson, M. P. (2015). *S.T.A.R. Acción Travesti Callejera Revolucionaria: supervivencia, revuelta y lucha trans antagonista*. Madrid: Imperdible.

Sáez, M. (2016). *Vera y Victoria*. Marseille: André Frère.

Solá, M.; Urko, E. (2013). *Transfeminismos: epistemes, fricciones y flujos*. Tafalla: Txalaparta.

Spade, D. (2015). *Una vida "normal": la violencia administrativa, la política trans crítica y los límites del derecho*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Stryker, S. (2017). *Historia de lo trans: las raíces de la revolución de hoy*. Madrid: Continta Me Tienes.

Ziga, I. (2014). *Malditas: una estirpe transfeminista*. Tafalla: Txalaparta.



Pel·lícules (ficcio, documental, curtmetratge)

Anderson, J. (directora) (2003). *Normal* (pel·lícula). Estats Units: HBO Films, Avenue Pictures Productions.

Aranda, V. (director) (1977). *Cambio de sexo* (pel·lícula). Espanya: Impala, Morgana Films.

Arman, M. (realitzador) (2014). *El sexo sentido* (documental). Espanya: RTVE.

Barbé, A. (directora) (2017). *EnFemme* (documental). Espanya: Autora.

Barriga, C. (directora) (2006). *El camino de Moisés* (documental). Espanya: Producciones Orgánicas.

Berliner, A. (director) (1997). *Mi vida en rosa* (pel·lícula). Bèlgica-França: La Sept Cinema / TF1 Films Production / W.F.E. / Freeway Films.

Bernardi, S. (directora) (2011). *Romeos* (pel·lícula). Alemanya: Boogiefilm / Das Kleine Fernsehspiel (ZDF) / Enigma Film.

Breathnach, P. (director) (2015). *Viva* (pel·lícula). Irlanda: Treasure Entertainment / Radio Telefís Éireann (RTÉ) / Windmill Lane Pictures.

Cortés, E.; Bañuelos, J. (directors) (2014). *Moiré* (curtmetratge). Espanya: LCBROS / Limonda Producciones.

Dellal, G. (directora) (2015). *3 generaciones* (pel·lícula). Estats Units: Big Beach Films / In-Film Productions / IM Global.

Dolan, X. (director) (2012). *Laurence Anyways* (pel·lícula). Canadà: Lyla Films / MK2 Productions.

Garrido, I. (director) (2015). *Victor XX* (curtmetratge). Espanya: Escac.

Hooper, T. (director) (2015). *La chica danesa* (pel·lícula). Regne Unit - Estats Units - Alemanya: Working Title Films / Pretty Pictures / Revision Pictures.

Jordan, N. (director) (2005). *Desayuno en Plutón* (pel·lícula). Irlanda - Regne Unit: Pathé Pictures International / Bórd Scannán na hÉireann / Northern Ireland Film and Television Commission.

Kohan, J. (creadora) (2013). *Orange is the New Black* (sèrie televisiva). Estats Units: Tilted Productions / Lionsgate Television.

Lelio, S. (director) (2017). *Una mujer fantástica* (pel·lícula). Xile - Estats Units: Participant Media / Fabula / Komplizen Film.

Lifshitz, S. (director) (2013). *Bambi* (documental). França: Un Monde Meilleur.

Marano, F. P. (directora) (2009). *El Test de la vida real* (documental). Espanya: XTVL / SF Produccions.

Mitchell, J. C. (director) (2001). *Hedwig and the Angry Inch* (pel·lícula). Estats Units: Killer Films / New Line Cinema.



Oliver, R.; Montserrat, Ll. (realitzadors) (2016). *Trànsit, menors transsexuals* (versió 52') (documental). Espanya: Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

Pérez, S. (director) (2007). *Vestido nuevo* (curtmetratge). Espanya: Escándalo Films.

Pierce, K. (directora) (1999) *Boys don't cry* (pel·lícula). Estats Units: Fox Searchlight Pictures.

Popova, M. (directora) (2011). *Vides transsexuals* (documental). Espanya: Grup d'Amics Gais, Lesbianes, Transsexuals i Bisexuals.

Sciamma, C. (directora) (2011). *Tomboy* (pel·lícula). França: Hold Up Films / Arte France Cinéma.

Sol, J. (director) (2010). *Fake orgasm* (documental). Espanya: Zip Films.

Soloway, J. (creadora) (2014). *Transparent* (sèrie televisiva). Estats Units: Amazon Studios / Picrow.

Straczynski, J. M.; Wachowski, L.; Wachowski, L. (creadores) (2015-2018). *Sense8* (sèrie televisiva),. Estats Units: Anarchos Productions / Georgeville Television / Javelin Productions.

Trans*forma la Salut (2016). *Testimonios Trans - UIG: Unitat d'Identitat de Gènere de l'Hospital Clínic de Barcelona* (documental). Espanya: Autor.

Treut, M. (directora) (1999). *Gendernauts* (documental). Estats Units - Alemanya: Hyena Films.

Tucker, D. (director) (2005). *TransAmerica* (pel·lícula). Estats Units: IFC Films.

Uekrongtham, E. (director) (2003). *Beautiful boxer* (pel·lícula). Tailàndia: GMM Pictures Co.

Van ser Couter, J. (director) (2012). *Mía* (pel·lícula). Argentina - Espanya: Maíz Producciones.

Webs

barcelona.cat/lgtbi

Web municipal sobre diversitat sexual i de gènere de l'Ajuntament de Barcelona.

www.idemtv.com

Canal virtual de programes i notícies de temàtica LGTBIQ.

www.gayles.tv

TV en línia per a gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals.

<http://www.felgtb.org/temas/transsexualidad>

La FELGTB (Federació d'Entitats de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals) disposa d'una àrea de transsexuals des d'on treballa diverses qüestions relacionades amb els drets de les persones transsexuals a l'Estat espanyol.

www.carlaantonelli.com

Revista digital amb informació i notícies sobre transsexualitat creada per Carla Antonelli.

www.elhombretranssexual.es

Plataforma espanyola d'informació per a homes trans.

www.tgeu.org

TransGender Europe és una organització que treballa per millorar les condicions de vida de les persones trans en el marc europeu.

www.stp2012.info

Campanya internacional que reivindica en una jornada de mobilitzacions cada mes d'octubre la despatologització de la transsexualitat.

www.wehappytrans.com

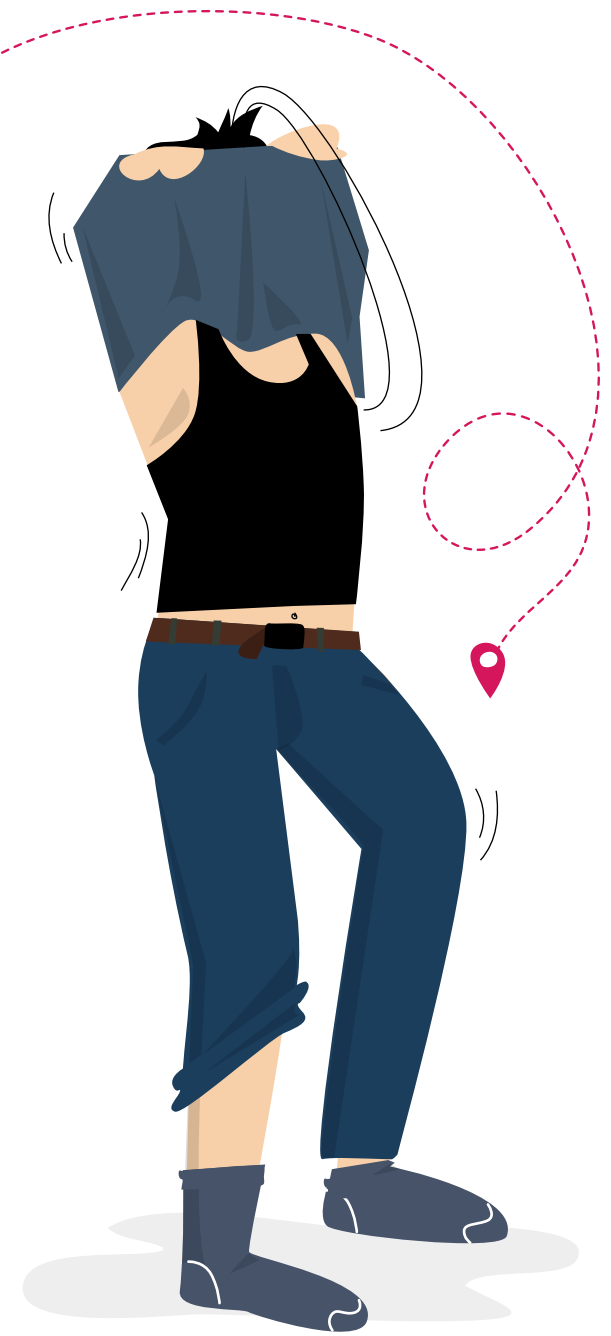
Projecte de visibilitat i apoderament trans a través de vídeos (en anglès).

www.itgetsbetter.org

Campanya que té com a objectiu prevenir el suïcidi de joves LGBTI mitjançant vídeos de persones adultes que encoratgen els joves. Tot i que la campanya és en anglès perquè es va començar als Estats Units, ha tingut impacte a escala internacional. Inspirada en aquesta iniciativa es va posar en marxa des de Xile www.todomejora.org, amb els mateixos objectius i en castellà.

www.transgenderdor.org

El Transgender Day of Remembrance és una campanya iniciada als Estats Units per recordar cada 20 de novembre les persones trans assassinades.





Llibreries

Llibreria Còmplices

Llibreria gai, lesbiana, bisexual i transsexual.

Adreça: carrer de Cervantes, 4

Web: www.libreriacomplices.com

Llibreria Antinous

Llibreria-cafè especialitzada en temàtica LGT-BI.

Adreça: carrer de Casanova, 72

Web: www.antinouslibros.com



Proposem fer servir la terminologia considerada oficial que es recull al vocabulari terminològic LGTBI de la Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

Per a més informació:
http://www.termcat.cat/es/Diccionaris_En_Linia/164



Les definicions que s'exposen a continuació són coincidents amb les que conté el protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya que es desenvolupa a l'ACORD GOV/147/2017, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya, publicat al DOGC núm. 7477 - 19.10.2017.

Androgin / andrògina: persona que té un aspecte en què es barregen característiques considerades socialment masculines amb d'altres que són considerades femenines.

Binarisme: construcció social que categoritza de manera dicotòmica les activitats, els comportaments, les emocions i l'anatomia de les persones en dos gèneres: el masculí i el femení.

Cissexual: dit de la persona que se sent del gènere que li va ser atribuït en néixer segons les seves característiques biològiques. El terme *cissexual* es contraposa al terme *transsexual*.

Expressió de gènere: fa referència a la manera com la persona expressa el seu gènere, i es basa en els rols tradicionals atribuïts a ser dona o home; inclou la manera de vestir i el comportament: femení o masculí.

Gènere: conjunt de característiques d'origen cultural relatives a patrons de comportament i d'identitat sobre la base de les quals s'estableix socialment la distinció entre homes i dones. No és estàtic ni innat, sinó que és una construcció sociocultural que ha anat variant i pot variar al llarg del temps. No s'ha de confondre amb el sexe. Encara que socialment el gènere masculí s'atribueix al sexe masculí, i el gènere femení al sexe femení, aquests conceptes no són equivalents.

Identitat de gènere: autoconcepció del gènere de la persona. Té a veure amb la identificació de les persones i amb els rols que socialment s'atribueixen a homes i dones; no ha de coincidir necessàriament amb el sexe biològic de la persona, i no té res a veure amb l'orientació sexual i afectiva.

LGTBI: sigles dels termes *lesbiana, gai, bisexual, transgènere* i *intersexual*. També hi ha altres sigles, com la *LGTBIQ+*, que incorporen la Q de *queer* i el + d'altres.

Orientació sexual, orientació sexoafectiva: tendència d'una persona a sentir una atracció afectiva i sexual per una altra persona o persones. S'acostuma a parlar d'orientacions sexuals diferents: l'heterosexualitat, l'homosexualitat, la bisexualitat i pansexualitat, malgrat que n'hi ha d'altres.

Queer: persona que, d'acord amb la teoria queer, no subscriu la divisió binària tradicional dels gèneres i rebutja identificar-se amb un home o amb una dona o amb una orientació sexual específica.

Nota: La forma anglesa **queer** significa "estrany" o "anòmal" i s'utilitzava inicialment en anglès per fer referència de manera despectiva als homosexuals. Posteriorment, els mateixos grups de defensa dels homosexuals van adoptar el terme, amb la intenció de denunciar el tractament ofensiu que rebien i, alhora, d'esborrar el matís negatiu del mot. Actualment, *queer* ha eixamplat el significat i no s'aplica únicament als homosexuals, sinó a les persones amb conductes o identitats diferents de les propugnades des del model heteronormatiu.

Sexe biològic: conjunt de característiques biològiques, especialment de tipus genètic, orgànic i hormonal, sobre la base de les quals s'estableix la distinció entre homes i dones. No determina necessàriament el comportament del subjecte i no s'ha de confondre amb el gènere.

Transgènere: concepte ampli que inclou persones amb disconformitat de gènere, com ara les persones transsexuals o les que no s'identifiquen exactament ni amb un home ni amb una dona segons la concepció tradicional dels gèneres, amb independència que aquesta persona s'hagi sotmès o no a una intervenció quirúrgica. Ve del terme acadèmic anglosaxó *transgender*.

Transsexual: persona transgènere que se sent del gènere contrari a aquell que li van atribuir en néixer segons les seves característiques biològiques.

Ser transsexual no implica tenir cap orientació sexual i afectiva concreta (una persona transsexual pot ser gai, lesbiana, heterosexual o bisexual).

• **Home transsexual:** persona que, en néixer, té els òrgans genitals i biològics corresponents al sexe femení, però que psicològicament i vitalment se sent identificat amb el gènere masculí.

• **Dona transsexual:** persona que, en néixer, té els òrgans genitals i biològics corresponents al sexe masculí, però que psicològicament i vitalment se sent identificada amb el gènere femení.

Transvestit: persona que adopta les maneres externes i una vestimenta i uns complements considerats socialment propis del sexe contrari. Aquesta conducta no suposa una orientació sexual determinada ni un conflicte amb la seva identitat sexual.

Nota: És especialment utilitzat el substantiu masculí (un transvestit), que s'aplica a homes que adopten les maneres i la vestimenta de les dones. La forma femenina (una transvestida), menys usual, es refereix a dones que adopten les maneres i la vestimenta dels homes.





barcelona.cat/lgtbi

Ajuntament de
Barcelona

